

PATVIRTINTA
Rokiškio profesinio mokymo centro
direktoriaus
2026 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 59-V

ROKIŠKIO PROFESINIO MOKYMO CENTRAS

Melioratorių g. 1A, Kavoliškio k., Rokiškio r.

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Kavoliškis

2026

TURINYS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMO LAPAS	4
PLANO DERINIMO LAPAS	5
PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS	6
I. BENDROSIOS NUOSTATOS	7
1.1. Plano tikslas	7
1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas	7
1.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	8
1.4. Plano teisinis pagrindas	10
1.5. Plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys	11
1.6. Plano aktyvinimas ir atšaukimas	11
II. GALIMI PAVOJAI	11
III. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJŲ ĮVYKĮ, EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS	12
3.1. Pavojus Įstaigos ribose	12
3.2. Pavojus Įstaigos ribose	14
IV. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJŲ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA	21
V. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI AR EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI ...	22
5.1. Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas	22
5.1.1. Įstaigos vadovo sprendimas dėl darbuotojų, lankytojų, tarp jų ir neįgaliųjų, evakavimo	22
5.1.2. Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo iš Įstaigos teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys	25
5.1.3. Įstaigos darbuotojų ir mokinių evakavimo organizavimas Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu	25
5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka	26
5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės	27
5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas.	29
VI. GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	29
6.1. Numatytų galimų pavojų valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas	29
6.2. Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu	31
VII. VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS	33
VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	34
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI	35
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ	36
ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESOC VADOVO, SAVIVALDYBĖS DARBUOTOJŲ, ATSAKINGŲ UŽ CIVILINĖS SAUGOS FUNKCIJOS VYKDYMĄ, KONTAKTINIAI DUOMENYS	51
ĮSTAIGOS ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	53
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS	55
VEIKSMŲ KILUS GAISRUI (EKSTREMALIAI SITUACIJAI) PLANAS	56
EVAKAVIMO IŠ ĮSTAIGOS PATALAPŲ AUKŠTŲ SCHEMOS	61
TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ ĮSTAIGOS PASTATŲ SCHEMOS	64
PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ ĮSTAIGOJE SCHEMA	65
KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA	66
CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS	66

REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI.....	71
KALENDORINIS VEIKSMŲ PLANAS	81
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS.....	89
REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS - VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).	92

PLANO DERINIMO LAPAS

Įmonės Pavadinimas	Pareigos Vardas, Pavardė Parašas

I.BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Plano tikslas

Rokiškio profesinio mokymo centras (toliau – Įstaiga), Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – Planas) tikslas Įstaigos direktorei ar jo įgaliotam asmeniui (toliau Įstaigos vadovui), pedagogams ir kitiems atsakingiems asmenims:

- organizuoti ir koordinuoti pasiruošimo ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms darbus;
- tinkamai veikti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu siekiant užtikrinti mokinių, svečių, renginių dalyvių (toliau – Lankytojų) saugą;
- tinkamai vadovauti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas

Veiklos pobūdis: Įstaiga vykdo švietimo, profesinio mokymo, pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo paslaugas.

Įstaigos pavadinimas: Rokiškio profesinio mokymo centras

Kiti duomenys apie įstaigą:

Įstaigos steigėjas: Rokiškio rajono savivaldybė

Įstaigos adresas: Melioratorių g. 1A, 42345, Kavoliškio k., Rokiškio raj.

Mokesčių mokėtojo kodas: 190804895

Telefonas: (0 45) 86 80 78

El. paštas: rokiskio@rpmc.lt

Įstaigos darbuotojų skaičius: 75 darbuotojai

Žmonių skaičius: vidutiniškai 300

Darbo laikas: Mokinių ir administracijos I -V 7.30 iki 16.00 val., pietų pertrauka 12.30 – 13.00 val.

Administracijos kontaktai pateikti priede Nr. 3

Duomenys apie Įstaigos pastatus.

Eil. Nr.	Pastato paskirtis, vykdoma veikla	Statybinės konstrukcijos	Aukštų skaičius	Galimas darbuotojų ir lankytojų skaičius	Bendras plotas m ²	Rūsio patalpų plotas m ²
1.	Profesinė mokykla	Plytinis, gelžbetoninės perdangos	2	300	3861,08	1414

Pavojingos vietos. Įstaigoje pavojingų vietų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi - nėra.

Šalia esantys pavojingi objektai. Šalia Įstaigos pavojingų objektų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi - nėra.

Kolektyviniai apsaugos statiniai. Įstaigos pastatas yra įtrauktas į Rokiškio savivaldybės kolektyvinės apsaugos pastatų sąrašus. Plačiau apsaugos organizavimas aprašytas **Plano 5 skyriuje**.

Priedanga. Įstaigos pastatas yra įtrauktas į Rokiškio rajono savivaldybės priedangų sąrašus. Plačiau apsaugos organizavimas aprašytas **Plano 5 skyriuje**.

Komunaliniai inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos:

Elektros energijos tiekimas. Elektros perdavimo paslaugą teikia UAB „ESO“. Elektros atjungimas randasi prie sporto salės berniukų persirengimo patalpų nišoje.

Geriamo vandens požeminėmis trasomis tiekimas. Vandens tiekimą vykdo UAB „Rokiškio vandenys“. Vandens uždarymo sklendė įrengta rūsyje.

Dujų tiekimas. Dujos netiekiamos.

Patalpų šildymas. Šildymas Individualus (katilinė). Šalia sporto salės kūrenama kietu kuru (medžio skiedros).

Objekto apsauga. Teritorija stebima vaizdo kameromis.

IT sistemą prižiūra. IT specialistas

Už komunikacijų atjungimą atsakinga direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai

1.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Plane vartojamos sąvokos:

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremalioju.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigą, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Priedanga – statinys, patalpa, inžinerinis įrenginys ar kitas objektas, galintis sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiko tarpą išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių oro pavojaus atveju, taip pat apsaugoti nuo netiesioginio apšaudymo ir (ar) kitų kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsitiktinių kulku).

Radiologinė avarija – nenumatytas įvykis, kurio metu dėl įrenginio gedimo, technologinio proceso pažeidimo, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinio kontrolės praradimo ar kitų priežasčių į darbo vietą ir (ar) aplinką patekusios radioaktyviosios medžiagos ar jonizuojančioji spinduliuotė gali lemti žmonių apšvitą ir dėl to būtina taikyti skubius veiksmus, siekiant sumažinti neigiamus padarinius žmonių sveikatai ir saugai, gyvenimo kokybei, turtui ar aplinkai arba sumažinti pavojų, dėl kurio galėtų kilti tokių neigiamų padarinių.

Santrumpos:

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

GMPT – Greitosios medicinos pagalbos tarnyba

BPC – Bendrasis pagalbos centras

Rokiškio rajono PK – Rokiškio rajono policijos komisariatas

ESOC – ekstremaliųjų situacijų operacijų centras

PAGD prie VRM – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

NVSC – Nacionalinio visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos
GDVK grupė – gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė

Įstaiga – Rokiškio profesinio mokymo centras.

1.4. Plano teisinis pagrindas

Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. patvirtintu nutarimu Nr. 1317 „Kriterijų, kuriuos atitinkančių kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai privalo organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimą, aprašas“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 31 d. nutarimo Nr. 638 redakcija) nuostatomis.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189.

Patvirtintas planas ir (ar) jo kopija turi būti laikoma Įstaigoje prieinamoje vietoje ir patogiu naudotis formatu. Elektroninė Plano versija pateikiama Rokiškio rajono savivaldybės administracijai.

Visi Įstaigoje dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai, privalo susipažinti su šiuo Planu.

1.5. Plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys

Planą rengė: UAB „Verslo Aljansas“, tel. (0 37) 41 10 88.

Pradinius duomenis pateikė: Įstaigos direktorė Diana Giedrikenė tel. (0 45) 86 80 78, (0 61) 54 29 63, el. p. direktore@rpmc.lt

1.6. Plano aktyvinimas ir atšaukimas

Planą aktyvina Įstaigos direktorė Diana Giedrikenė, tel. (0 45) 86 80 78, (0 61) 54 29 63, el. p.: direktore@rpmc.lt laikino pavadavimo atveju arba kai jos nėra darbo vietoje, direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai tel.: (0 69) 86 69 41 ukiodalis@rpmc.lt jam nesant, darbuotojas, kuris vykdo vadovo pareigas Įstaigoje. Planas aktyvuojamas automatiškai įvykus įvykiui, gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai. Įstaigos atsakingų darbuotojų pareigos, bei kontaktinė informacija pateikta **Plano priede Nr. 3**.

Planą atšaukti gali Įstaigos vadovas, suderinęs su gelbėjimo darbų vadovu.

II. GALIMI PAVOJAI

„Galimi pavojai“ –visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė. Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta **Plano priede Nr.1**.

ĮSTAIGOS GALIMŲ PAVOJŲ, KURIŲ RIZIKA ĮVERTINTA KAIP LABAI DIDELĖ AR DIDELĖ SĄRAŠAS:

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Labai didelis ir didelis rizikos lygis		
Gaisras	3	48 labai didelis
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3	21 didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	18 didelis

Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	18 didelis
---	---	---------------

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas plano **6 skyriuje**.

III. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŪJĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

Šiame skyriuje aprašoma kaip vykdomas Įstaigos darbuotojų, mokinių, lankytojų perspėjimas apie gresiantį pavojų, įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį ar susidariusią ekstremaliąją situaciją 2 atvejais:

1. Kai pavojus kyla už Įstaigos ribų (Sprendimas perspėti ir informuoti gyventojus priimamas Valstybės ar savivaldybės lygiu);
2. Kai pavojus kyla Įstaigos ribose (Sprendimą perspėti priima Įstaigos vadovas, kitas atsakingas asmuo arba Gelbėjimo darbų vadovas);

Įstaigos už perspėjimo ir informavimo apie gresiantį ar įvykusį ekstremalųjį įvyki organizavimą ir koordinavimą yra atsakingas Įstaigos vadovas. Jam nesant atsakinga Įstaigos direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai.

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Įstaigoje:

- Priešgaisrinė signalizacija;
- Žodžiu, siunčiant pasiuntinius (administracijos darbuotojus ar pedagoginį personalą, kuris tuo metu yra laisvi);
- Internetu;
- Elektroninis skambutis su mikrofonu;
- Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

3.1. Pavojus Įstaigos ribose

Darbuotojų ir mokinių perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Įstaigos patalpose ar teritorijoje.

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalųjį įvykį Įstaigos teritorijoje nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui 112;
2. Įstaigos vadovui;
3. Asmeniui, atsakingam už Įstaigos darbuotojų perspėjimą ir informavimą – direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai;

4. Esant būtinumui įjungia gaisro signalizaciją (gaisro, sprogdimo, pastato konstrukcijų griūties atvejais);

Darbuotojas, atsakingas už perspėjimą ir informavimą Įstaigos (direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai):

1. Informuoja Įstaigos vadovą (jei to nepadarė pirmas įvykį pastebėjęs darbuotojas);
2. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremalaus įvykio pobūdį nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Įstaigos darbuotojų ir mokinių perspėjimui ir informavimui, parengia informacinį pranešimą.
3. Duoda nurodymus administracijos, techniniams darbuotojams, pedagoginiams darbuotojams (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis) vykti į užsiėmimų vietas ir vykdyti Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.
4. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ją įvertina ir nuolat informuoja Įstaigos vadovą;

Įstaigos vadovas, sužinojęs apie įvykį, ekstremalųjį įvykį:

1. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ir nuolat ją vertina.
2. Kartu su Įstaigos vadovu ar su jo pareigas atliekančiu darbuotoju nusprendžia kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio - evakavimas į saugią teritoriją ar kolektyvinės apsaugos vykdymas Įstaigoje) reikalingos Įstaigos darbuotojams, mokiniams ir lankytojams;
3. Teikia informaciją į įvykio vietą atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.
4. Vykdo kitų Įstaigos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą (Įstaigos vadovo nurodymu).
5. Vykdo Įstaigos darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir koordinavimą perspėjimą ir iškvietimą;
6. Vykdo kitų Įstaigos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą.

Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis), gavę nurodymus ir informaciją apie įvykusi įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Įstaigos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą žodžiu patys ar siunčiant pasiuntinius.

Negalią turinčių mokinių Įstaigoje nėra. Du patekimo/išvykimo iš Įstaigos keliai yra pritaikyti neįgaliesiems.

Darbuotojų ir mokinių perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Įstaigos patalpose ar teritorijoje schema pateikta **Plano priede Nr. 8**.

Gaisro signalizacijos ilgas skambėjimas reiškia signalą „**Skelbiamas evakavimas**“.

Darbuotojai, išgirdę evakavimo signalą arba žodinį nurodymą evakuotis, baigia darbą ir vykdo mokinių ir lankytojų evakavimą.

Detaliau Įstaigos evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti **Plano 6 skyriuje**.

3.2. Pavojus Įstaigos ribose

Perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ekstremaliąją situaciją kai pavojus kyla už Įstaigos ribų:

Apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar susidariusią Valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, Įstaigos darbuotojai, mokiniai ir lankytojai bus perspėti šiais būdais:

1. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodama įjungus centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas.
2. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodama panaudojant policijos ir kitų spec. tarnybų automobilių sirenas.
3. Balsu skelbiamą Civilinės saugos signalą perduodama per garsiakalbius ar masines informavimo priemones (informaciją apie įvykį).
4. Trumpąja (korinio transliavimo) žinute į mobiliuosius telefonus.
5. Telefonu, paskambinus rajono savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistui arba savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nariui.
6. Paskelbus žiniasklaidoje (tame tarpe ir savivaldybės internetiniame puslapyje)

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti **Plano priede Nr. 10**.

Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

1. Įstaigos darbuotojai saugiai baigia bet kokią veiklą ir pasilieka savo darbo vietose (grupėse) laukti tolesnių nurodymų;
2. Įstaigos lankytojai pasilieka padaliniuose į kuriuos jie atvyko (pasilieka su Įstaigos darbuotojais, pas kuriuos jie atvyko), vykdo padalinių vadovų nurodymus.
3. Administracijos, techniniai ir kiti darbuotojai atvyksta į **direktorės kabinetą** informacijos apie susidariusią padėtį ir nurodymų, dėl tolesnių veiksmų, gavimui.
4. Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su mokinių grupėmis), gavę nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Įstaigos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Įstaigos darbuotojo, atsakingo už perspėjimą ir informavimą veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

- Per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją;
- Per vietinius ir regioninius žiniasklaidos transliuotojus;
- Specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius;
- Iš Rokiškio rajono savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų (elektroniniu paštu);
- Iš Rokiškio r. savivaldybės ESOC (jei bus aktyvuotas).
- Rokiškio r. savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų ir kitų savivaldybės Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktiniai duomenys pateikti

Plano priede Nr. 2.

2. Gautą informaciją apibendrina ir atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį parengia rekomendacijas darbuotojams, mokiniams ir lankytojams, kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (Tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341, (2015 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1-407 redakcija) pateikta **Plano priede Nr. 11.**

3. Gautą informaciją apie įvykį ir rekomendacijas perduoda Įstaigos vadovams.

4. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliają situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemonės panaudoti Įstaigos darbuotojų ir mokinių perspėjimui ir informavimui.

5. Duoda nurodymus Įstaigos darbuotojams (**atvykusiems į direktorės kabinetą**), vykdyti Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

6. Esant būtinumui (Įstaigos vadovo nurodymų), nedarbo metu telefonu informuoja ar iškviečia Įstaigos atsakingus darbuotojus.

Įstaigos atsakingų darbuotojų sąrašas pateiktas **Plano priede Nr. 3.**

Perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ekstremaliają situaciją kai pavojus kyla už Įstaigos ribų schema pateikta **Plano priede Nr. 8.**

Pasirengimo ekstremalioms situacijoms, gelbėjimo ir įvykių pasekmių likvidavimo darbams Įstaigoje vadovauja ir sprendimus priima **Įstaigos vadovas.**

Įstaigos vadovo veiksmai įvykių metu:

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Įstaigos vadovas:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

- Mokymo, administravimo darbų ir kitos veiklos Įstaigoje nutraukimo;
- Darbuotojų ir mokinių perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo;

- Pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo;
- Specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo;
- Savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo.

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Įstaigos darbuotojams:

- Nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą Įstaigoje (reikalui esant);
- Gresiant cheminiam užterštumui - organizuoti skubų Įstaigos esančių žmonių evakavimą, jų transporto priemonių pašalinimą iš teritorijos;
- Radiacinės avarijos atveju - neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą;
- Gaisro atveju – vykdyti darbuotojų ir mokinių evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus;
- Uragano atveju - skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius;
- Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems;
- Pavojingos užkrečiamos ligos atveju - skubiai hospitalizuoti sergančius žmones, organizuoti darbuotojų medicininį patikrinimą, priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Įstaigos vadovas visus veiksmus koordinuoja su atvykusiu **gelbėjimo darbų vadovu**, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe**.

4. Kontroliuoja informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.

5. Organizuoja Įstaigos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano priede Nr.4**.

6. Kreipiasi pagalbos į Civilinės saugos sistemos pajėgas, jeigu nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą veiksmų algoritmas nurodytas **Plano priede Nr. 13**.

7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Įstaigos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.

8. Įstaigos vadovas susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

- Rokiškio r. savivaldybės administracijos direktoriumi, savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija (jei ji yra sušaukta) ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas);
- Rokiškio r. savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
- Rokiškio priešgaisrine gelbėjimo tarnyba (Gelbėjimo darbų vadovu);
- Rokiškio rajono policijos komisariatu;
- Greitosios medicinos pagalbos skyriumi;
- Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru;
- Radiacinės saugos centru;
- Rokiškio rajono avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus.**

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **Įstaigos vadovo sprendimu** gali būti sukviesta **Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė (GDVK grupė).** Kontaktiniai tel. pateikti **Plano priede Nr. 3.**

GDVK grupė vadovo sprendimu, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti grupėje gali būti pakviesti kiti Įstaigos atsakingi darbuotojai. Grupė darbo metu susirenka per 15 min., ne darbo metu per 1,5 valandos.

Įvykio, ekstremalaus įvykio Įstaigos metu, kai į Įstaigą atvyksta Civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė atlieka šias funkcijas:

1. Pagal kompetenciją įgyvendina Įstaigos vadovo sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;
2. Pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;
3. Organizuoja Įstaigos darbuotojų ir mokinių perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;
4. Keičiasi informacija su savivaldybės civilinės saugos specialistais ir Civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;
5. Organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, Įstaigos turto gelbėjimo metu;

6. Organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Įstaigos veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą;
7. Koordinuoja Įstaigos darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;
8. Teikia Įstaigos vadovui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;
9. Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį.
10. Registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį.

Pavojų (kurių rizikos lygis didelis arba labai didelis) likvidavimo, padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę (**Plano priedas Nr. 1**), nustatyti galimi pavojai Įstaigos, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Gaisras;
2. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
4. Labai smarkus vėjas, uraganas.

Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro, sprogimo Įstaigoje atveju.

Pirminiai gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbai vykdomi vadovaujantis Įstaigos veiksmų, kilus gaisrui planu **Plano priedas Nr. 5**.

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalųjį įvykį atvyksta į grupės darbo vieta.
- Organizuoja ir koordinuoja evakavimo, gaisro likvidavimo, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, pamatęs gaisrą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);
- Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus ir lankytojus;
- Informuoja Įstaigos vadovą;
- Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui iš Įstaigos teritorijos, organizuoja evakavimą į susirinkimo vietą;
- Organizuoja pirmosios medicininės pagalbos suteikimą sužeistiesiems;

- Apie įvykį informuoja Rokiškio r. savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;
- Esant būtinumui išskviečia elektros tinklą, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas;
- Esant būtinumui teikia informaciją incidento likvidavimo štabui apie gaisro aplinkybes (ar nėra degančiose patalpose žmonių, chemiškai ar sprogimui pavojingų medžiagų), konsultuoja gesinimo darbų vadovą apie degančio patalpų ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus gesinimui ir materialinių vertybių evakavimui.
- Esant būtinumui siunčia Įstaigos atstovą dirbti priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gelbėjimo darbų organizavimo štabe.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vieta;
- Informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones. (Tipinės rekomendacijos pateiktos **Plano priede Nr. 11**);
- Vykdo pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.);
- Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Reikalui esant organizuoja apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose;
- Prie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Rokiškio r. savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;
- Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, išskviečia medikus.

Civilinės saugos sistemos pajėgos vykdo teisės aktuose numatytas funkcijas.

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Įstaigos, atvyksta į grupės darbo vieta;
- Apie ypač pavojingos ligos atvejį Įstaigoje praneša Bendrajam pagalbos centrui 112 ir Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui;
- Sukviečia Įstaigos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas: GDVKG vadovas);
- Skubiai hospitalizuoja sergančius žmones, mokinius (atsakingas: GDVKG vadovas);
- Organizuoja likusių Įstaigoje žmonių medicininį patikrinimą;
- Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją;
- Diegia kitas infekcijos kontrolės priemones pagal Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendacijas;

Darbų organizavimas ir koordinavimas Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:
- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalųjį įvykį atvyksta į grupės darbo vieta;
- Vykdo radiacinės saugos centro rekomendacijas;
- Parengia patalpas kolektyviniai apsaugai nuo radiacijos;
- Esant būtinumui iš Įstaigos teritorijos, organizuoja žmonių evakavimą į kolektyvinės apsaugos pastatus;
- Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus, lankytojus;
- Informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus apie esamą padėtį;
- Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Esant būtinumui iškviečia elektros tinklų, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas.

Radiacinės saugos centras:

- Teikia skubią specializuotą techninę konsultaciją ir pagalbą;
- Nustato visų valstybės ir savivaldybių institucijų, atliekančių gelbėjimo, paieškos ir tvarkymo darbus, darbuotojams reikalavimus, kokių radiacinės saugos priemonių jie turi laikytis, kontroliuoja, kaip vykdomi šie reikalavimai;

- Organizuoja ir atlieka radiologinius (dozimetrinius, spektrometrinius, paviršiaus taršos) tyrimus;
- Vertina radiologinius (dozimetrinius, spektrometrinius, paviršiaus taršos) tyrimų rezultatus ir jų pagrindu teikia pasiūlymus dėl gyventojų, darbuotojų ir aplinkos apsaugos nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio, teikia išvadas, pasiūlymus ir nustato reikalavimus dėl jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir užterštų objektų tvarkymo;
- Vykdo darbų užterštoje zonoje valstybinę radiacinės saugos kontrolę ir priežiūrą;
- Kontroliuoja taršos šalinimo eigą ir kokybę;
- Kontroliuoja, kad būtų vykdoma darbus atliekančių specialistų individualios apšvitos dozimetrinė ir jų asmeninės apsaugos bei techninių priemonių taršos radioaktyviosiomis medžiagomis kontrolė;
- Išgabenus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius, įvertina dirbusių žmonių, naudotos įrangos ir aplinkos taršą radioaktyviosiomis medžiagomis;
- Atlikus radioaktyviosios taršos matavimus, leidžia iš jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių buvimo vietos išnešti įrangą ar kitus daiktus, išvykti dezaktyvuotiems žmonėms;
- Prireikus organizuoja apšvitintų žmonių siuntimą į atitinkamas asmens sveikatos priežiūros įstaigas;
- Priima galutinį sprendimą, kuriuo konstatuoja, kad jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai ar užteršti objektai yra tinkamai sutvarkyti ir toliau taikyti radiacinės saugos priemones netikslinga.

IV. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŪJŲ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremaliąsias situacijas su:

- BPC pareigūnais (**tel. 112**);
- **Rokiškio r. savivaldybės administracijos parengties pareigūnas (Civilinė sauga) Tel. (0 61) 04 95 08 El. p. v.rancevas@rokiskis.lt**;
- Rokiškio r. savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų Operacijų centro darbo grupėmis (ESOC);
- Rokiškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnais;
- Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Už informacijos apie įvykius, ekstremalius įvykius ar susidariusias ekstremaliausias situacijas perdavimą ir priėmimą Įstaigoje, atsakingas direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai.

Asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą, valdo informaciją apie įvykusį ekstremalų įvykį Įstaigoje (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms, Įstaigos vadovui) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą ir priėmimą, direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai, perduoda pirminę informaciją apie įvykį Įstaigoje telefonu:

1. BPC, tel.: 112;
2. Savivaldybės administracijai;
3. Rokiškio r. savivaldybės administracijos parengties pareigūnui (atsakingam už civilinę saugą) tel. (0 69) 88 69 41.

Pateikiami šie duomenys:

- Trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė);
- Priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;
- Esami ir galimi pavojai Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai Įstaigos turtui ir aplinkai;
- Vykdamos Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informacijos keitimosi schema pateikta **Plano priede Nr. 9.**

V. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI AR EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI

5.1. Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas.

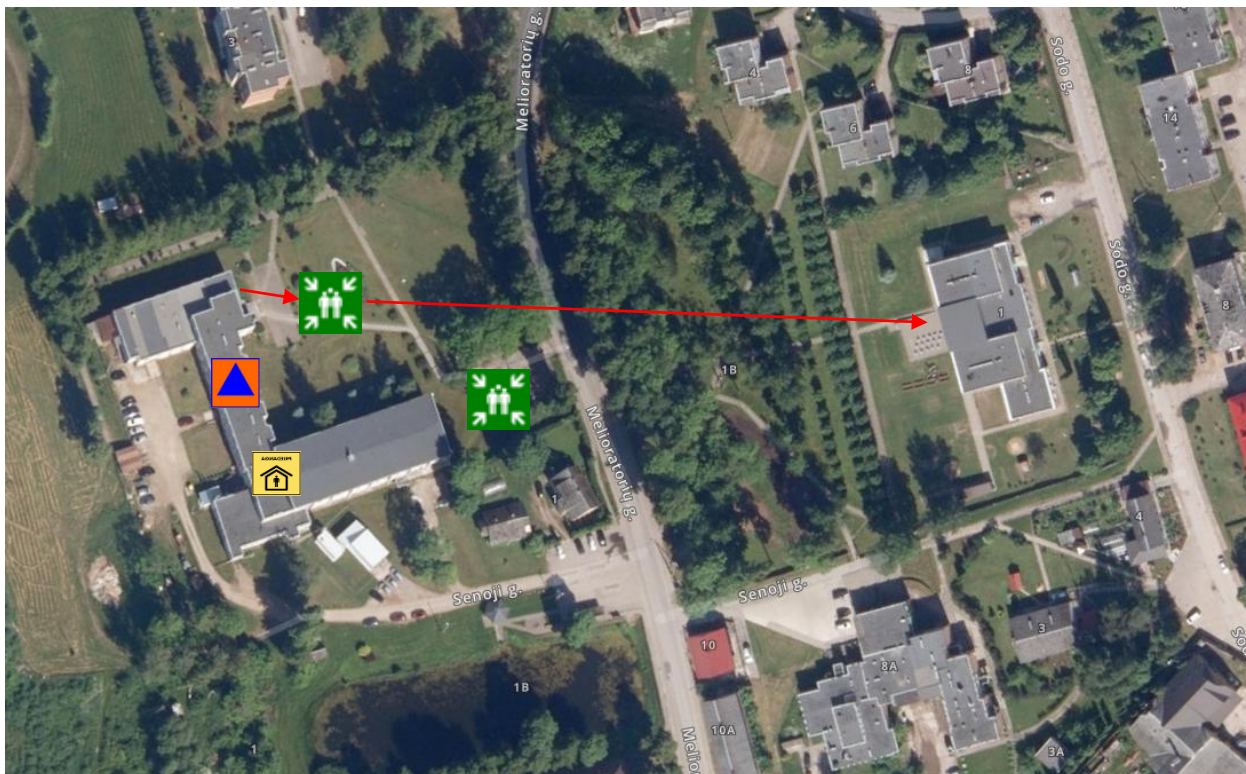
5.1.1. Įstaigos vadovo sprendimas dėl darbuotojų, lankytojų, tarp jų ir neįgaliųjų, evakavimo

Skubus Įstaigos darbuotojų ir mokinių evakavimas Įstaigos vadovo ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimu iš **Įstaigos pastatų** vykdomas vadovaujantis **Veiksmų, kilus gaisrui planu** ir evakavimo iš patalpų schemomis.

Veiksmų, kilus gaisrui planas ir evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano prieduose Nr. 5, 6.**

Skubus Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas iš **Įstaigos pastatų** vykdomas į darbuotojų susirinkimo vietas - esančias aikšteles šalia pastatų. Susirinkimo vieta pateikta **Plano priede Nr.7**

Esant nepalankioms oro sąlygoms mokinių evakavimas, pagal bendradarbiavimo susitarimą, vykdomas į netoliese esančią Rokiškio r. Kavoliškio mokyklą – darželį, adresu Sodų g. 1, Kavoliškis, Rokiškio r. (250 m).

Darbuotojai ir mokiniai, išgirdę žodinį nurodymą „**Skelbiamas skubus evakavimas**“:

- Saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina duris, pasiima būtinausius asmeninius daiktus, grupės mokinių sąrašus);
- Instrukuoja mokinius apie elgesį evakavimo maršrutuose;
- Evakavimo iš pastato planuose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų;
- Pedagogai iš klasių išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno mokinio;
- Vadovai iš kabinetų, techninių patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo ar lankytojo;
- Į susirinkimo vietą visi vyksta saugiu maršrutu;
- Susirinkimo vietoje pagal sąrašą sutikrina mokinius ar pavaldžius darbuotojus;

- Apie sutikrinimo rezultatus informuoja Įstaigos vadovą (Įstaigos direktorę ar pavaduotoją infrastruktūrai) arba atvykusį gelbėjimo darbų vadovą;
- Vykdo kitus Įstaigos vadovų ar gelbėjimo darbų vadovo nurodymus.

Skubus Įstaigos darbuotojų ir mokinių evakavimas iš pastato **į susirinkimo vietas** vykdomas:

- Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju;
- Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos;
- Įstaigos teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį;
- Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę;
- Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui);
- Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms;
- Radus sprogmenį Įstaigos patalpose ar Įstaigos teritorijoje.

Įstaigos vadovas, įvertinęs situaciją ir nusprendęs vykdyti darbuotojų ir mokinių evakavimą iš pastatų ar teritorijos, kurioje kyla pavojus Įstaigos darbuotojams, mokiniams ir lankytojams, vykdo perspėjimą ir informavimą apie vykdomą evakavimą iš patalpų ar pavojingos teritorijos pagal **Plano priede Nr. 8 pateiktą schemą ir vadovaudamasis veiksmy kilus gaisrui planu Plano priedas Nr. 5.**

Už neįgalių mokinių priežiūrą evakuacijos metu atsakingi juos prižiūrintys darbuotojai. Įstaigoje Plano rengimo metu mokinių su negalia nėra. Esant neįgaliam asmeniui Įstaigoje, žmonių evakuacijai įrengti du išėjimai pritaikyti neįgaliesiems asmenims.

Darbuotojų ir mokinių evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse, rūbinėse koordinuoja pedagoginis personalas, kuris paskelbus evakavimą nedirba su mokinių grupėmis. Šio personalo veiksams vadovauja ir paskirsto užduotis **bendrojo ugdymo mokytojas**.

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsikimimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja **direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai**.

Už Įstaigos materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos ir kt.) išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja **IT specialistas**.

Evakavimo susirinkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų ir mokinių registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus parengia ir užpildo **sekretorė**. **Registracijos duomenys pateikiami darbuotojui, atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą arba atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.**

Apie įvykį **informuojami mokinių tėvai ir globėjai** (atsakingi klasių auklėtojai).

5.1.2 Įstaigos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo iš Įstaigos teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys

Evakavimo iš Įstaigos patalpų schemos pateiktos **Plano priede Nr. 6**, susirinkimo ir evakuacijos kryptys pateiktos **Plano priede Nr.7**.

5.1.3 Įstaigos darbuotojų ir mokinių evakavimo organizavimas Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.

Gyventojų evakavimas savivaldybėje organizuojamas atsižvelgiant į tai, kokio lygio ekstremali situacija susiklostė atitinkamoje teritorijoje. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija organizuoja gyventojų evakavimą, priėmimą, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų: gyventojų aprūpinimas maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kitų, suteikimą. Kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės į kitą, gyventojų evakavimą organizuoja savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, Komisija, o gyventojų priėmimą, laikinųjų gyvenamųjų patalpų ir būtinausių paslaugų jiems suteikimą - savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, Komisija.

Gyventojų evakavimui organizuoti savivaldybėje numatyti gyventojų surinkimo, tarpiniai ir priėmimo punktai. Jų struktūra ir įkūrimo vietos numatytos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Gyventojų surinkimo punktų paskirtis – surinkti gyventojus ir organizuoti evakavimą.

Gyventojų priėmimo punktų paskirtis – pasitikti atvykstančius gyventojus, suskirstyti juos į grupes ir palydėti iki jiems laikinai suteiktų gyvenamųjų patalpų.

Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremalios situacijos plitimo kryptį, savivaldybės administracijos direktorius, pasirenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas.

Įstaigos evakavimas administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdoma, jei:

- Įstaigos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas nuodingomis medžiagomis avarijos pavojingame objekte, ar avarijos transportuojant pavojingus krovinius atveju;
- Įstaigos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas radioaktyviomis medžiagomis branduolinės avarijos branduoliniuose objektuose atveju;
- Aptikus galingą sprogmensį šalia Įstaigos.

Priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio, Įstaigos evakavimą administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdoma pėsčiomis ar savivaldybės administracijos pateiktu transportu.

Įstaigos vadovui tikslus evakavimo maršrutas, kryptis ir laikina apgyvendinimo vieta bus nurodyta savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime vykdyti evakavimą.

Įstaigos vadovas, gavęs (sužinojęs iš masinių informacijos priemonių) apie Rokiškio r. administracijos direktoriaus sprendimą vykdyti evakavimą iš Įstaigos teritorijos, atsižvelgdama į šio Plano nuostatas ir į esamą padėtį, nurodo:

1. Stabdyti bet kokią Įstaigos veiklą.
2. Parengti Įstaigos pastatus ir teritoriją evakavimui (atjungti elektros, šilumos energijos, vandens, dujų tiekimą, imtis priemonių teritorijos pastatų, patalpų saugumo užtikrinimui).
3. Organizuoti svarbių dokumentų ir materialinių vertybių evakavimą.
4. Evakuotis į susirinkimo vietą ir atlikti darbuotojų ir mokinių registraciją.
5. Maršrutą ir savivaldybės gyventojų surinkimo punktą į kurį bus vykdomas evakavimas;
6. Kaip, koku transportu bus vykdomas evakavimas (pėsčiomis, savivaldybės administracijos pateiktu transportu);
7. Asmenis, atsakingus **už saugų mokinių evakavimą iš pastatų ir evakavimo maršrutuose.**
8. Asmenis, atsakingus už laikinoje apgyvendinimo vietoje vykdoma mokinių registraciją.

Įstaigos parengimo evakavimui ir darbuotojų evakavimo darbus organizuoja ir koordinuoja (nustato reikalingą personalą, telkia materialinius išteklius, renka ir perduoda informaciją) Įstaigos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė.

5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka

Didelių pramoninių avarių, pavojingų užkrečiamųjų ligų (epidemijų, pandemijos) atveju ar kitų nelaimių atvejais žmonėms apsaugoti turi būti tinkamai naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų bei pavojingų užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, kad jie nepatektų į kvėpavimo takus, akis ir ant odos.

Įstaigos veiklos vykdymui užtikrinti būtinos priemonės ir asmeninės apsaugos priemonės kaupiamos vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 31 d. nutarimo Nr. 638

redakcija) „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų kaupiamų ir nepertraukiamos veiklos vykdymui užtikrinti būtinų priemonių ir asmeninių apsaugos priemonių sąrašo, kiekio ir laikotarpio nustatymo tvarkos aprašu“ jas įsigyjant savo lėšomis, saugant ir išduodant darbuotojams Įstaigos vadovo nurodymu.

Asmeninių apsaugos priemonių įsigijimas planuojamas Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Už šių priemonių įsigijimą atsakingas **Įstaigos vadovas**.

Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas – **direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai, kuris atsakingas už civilinę saugą Įstaigoje**.

Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės – vatos ar vien marlės kaukę pateiktos **Plano priede Nr. 14**.

5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės

Įstaigos patalpos Rokiškio r. savivaldybės ESVP yra numatoma panaudoti kaip **kolektyvinės apsaugos patalpas** ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Įstaigos darbuotojų ir mokinių apsauga **kolektyvinės apsaugos vietoje** vykdoma:

- Esant uragano pavojui;
- Esant radiacinės taršos grėsmei (vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Rokiškio r. savivaldybės administracijos, Radiacinės saugos centro specialistų rekomendacijomis);
- Esant kitoms grėsmėms (vadovaujanti civilinės saugos sistemos atsakingų institucijų rekomendacijomis);
- Esant kitoms grėsmėms **Įstaigos vadovo arba Rokiškio r. savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu**.

Patalpas parengti ir naudoti darbuotojų ir mokinių apsaugai, nurodo **Įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo**.

Už patalpų sandarinimui reikalingų medžiagų pateikimą, sandarinimo darbų organizavimą ir koordinavimą atsakingas **direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai ir/ar bendrojo ugdymo mokytojas**.

Patalpų sandarinimo darbus vykdo Įstaigos darbuotojai.

Darbuotojai ir mokiniai, gavę nurodymą slėptis, saugiai baigia bet kokią veiklą ir vyksta į nurodytą kolektyvinės apsaugos vietą ir vykdo Įstaigos vadovo nurodymus.

Darbuotojų ir mokinių, atvykusių į kolektyvinės apsaugos vietą, priėmimą, laikiną apsaugą, medicinos ir kitos pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja **Įstaigos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariai**.

Dėl ilgalaikio Įstaigos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo ir tolesnių veiksmų, **Įstaigos vadovas** kreipiasi į **Rokiškio r. savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistus**. (Kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2.**)

Įstaigos patalpos Rokiškio r. ESVP yra numatoma panaudoti kaip priedanga ekstremaliųjų situacijų atvejais. Įstaigos darbuotojų ir mokinių apsauga **Priedangoje** vykdoma išgirdus civilinės saugos signalą „**Dėmesio visiems**“ (sirenų gausmą) ir „**Oro pavojaus**“ garsinį pranešimą.

Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens nurodymu:

- Patalpos ruošiamos darbuotojų, mokinių ir gyventojų apsaugai;
- Vykdo pasirengimo Oro pavojui darbus - nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus.

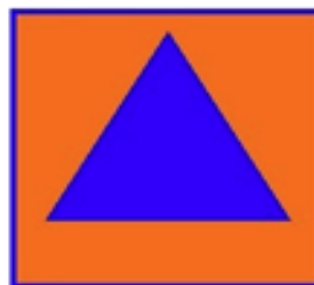
Darbuotojai ir mokiniai, gavę nurodymą slėptis, saugiai baigia bet kokią veiklą ir vyksta į nurodytą **priedangos** vietą ir vykdo Įstaigos vadovo nurodymus.

Darbuotojų, mokinių ir gyventojų atvykusių į priedangos vietą, priėmimą, laikiną apsaugą, medicinos ir kitos pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja Įstaigos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariai.

Kolektyvinės apsaugos statinys ir priedanga žymimi šiais specialiaisiais ženklais:

Priedanga

Kolektyvinis statinys

5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas.

Įstaigos darbuotojams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems bendradarbiams.

Įstaigos yra 10 vnt. pirmos pagalbos rinkinių. Už pirmos pagalbos suteikimą atsakingas pedagoginis personalas, kuris turi pirmos pagalbos teikimo pažymėjimus.

Esant rimtesniam sužeidimui kviečiami medikai bendruoju pagalbos telefonu 112.

VI. GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

6.1. Numatytų galimų pavojų valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas

Pavojų (kurių rizikos lygis didelis arba labai didelis) likvidavimo, padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.

Atlikus Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, nustatyti galimi pavojai, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Gaisras;
2. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
4. Labai smarkus vėjas, uraganas.

Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro Įstaigoje atveju:

Veiksmai kilus gaisrui vykdomi vadovaujantis Įstaigos veiksmų kilus gaisrui planu **Plano priedas Nr. 5.**

Darbų organizavimas ir koordinavimas teritorijos užteršimo radioaktyviomis medžiagomis atveju:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalųjį įvykį atvyksta į grupės darbo vietą;
- Vykdo radiacinės saugos centro rekomendacijas;
- Parengia patalpas kolektyvinei apsaugai nuo radiacijos (atsakingas bendrojo ugdymo mokytojas ir/ar direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai);
- Esant būtinumui iš Įstaigos teritorijos, organizuoja žmonių evakavimą į kolektyvinės apsaugos pastatus;
- Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus, mokinius ir lankytojus (direktoriaus pavaduotojai infrastruktūrai);
- Rūpinasi apsaugos priemonėmis (Įstaigos vadovas);
- Informuoja artimiausiai Rokiškio r. savivaldybės esantį Radiacinės saugos centrą apie esamą padėtį (RSC Kauno skyrius) **Plano priedas Nr. 2.**

- Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Esant būtinumui išskviečia elektros tinklą, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas;

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vietą (direktorės kabinetas);
- Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones.
- Ištaigos vadovas sukviečia ištaigos atsakingų darbuotojų pasitarimą;
- Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai ir/ar bendrojo ugdymo mokytojas vykdo pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.);
- Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Reikalui esant organizuoja mokinių, darbuotojų ir lankytojų apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose;
- Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Rokiškio r. savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams.
- Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, išskviečia medikus.

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Įstaigoje, atvyksta į grupės darbo vietą (direktorės kabinetas);
- Apie ypač pavojingos ligos atvejį Įstaigoje praneša Bendrajam pagalbos centrui 112 ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Rokiškio skyriui;
- Sukviečia Įstaigos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas: GDVKG vadovas);
- Skubiai hospitalizuoja sergančius žmones, mokinius (atsakingas: GDVKG vadovas);

- Organizuoja likusių Įstaigos žmonių medicininį patikrinimą (atsakingas Įstaigos vadovas);
- Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją (atsakingas Įstaigos vadovas arba jo paskirtas darbuotojas).

6.2. Įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu

Įstaigos sprendimus dėl pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir gelbėjimo darbų organizavimo priima **Įstaigos vadovas**.

Įstaigos vadovo veiksmai įvykių metu.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Įstaigos vadovas:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:
 - Administravimo darbų ir kitos veiklos Įstaigos nutraukimo;
 - Darbuotojų ir mokinių perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo;
 - Pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo;
 - Specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo;
 - Savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo.
2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Įstaigos darbuotojams:
 - Nedelsiant nutraukti bet kokią Įstaigos veiklą (reikalui esant);
 - Gaisro atveju – vykdyti darbuotojų evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus;
 - Uragano atveju - skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius (atsakingi visi Įstaigos darbuotojai);
 - Radiacinės avarijos atveju - neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą (atsakingas Įstaigos vadovas);
 - Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems (visi Įstaigos darbuotojai);
 - Pavojingos užkrečiamos ligos atveju - skubiai hospitalizuoti sergančius žmones, organizuoti darbuotojų medicininį patikrinimą, priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją (atsakingas Įstaigos vadovas).
3. Įstaigos vadovas visus veiksmus koordinuoja su atvykusiu **gelbėjimo darbų vadovu**, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe**.

4. Kontroliuoja informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.
5. Organizuoja Įstaigos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano priede Nr. 4**.
6. Kreipiasi pagalbos į Civilinės saugos sistemos pajėgas, jeigu nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti.
7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Įstaigos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.
8. Įstaigos vadovas susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

- Rokiškio r. savivaldybės administracijos direktoriumi ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas);
- Rokiškio r. savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistais,
- Rokiškio priešgaisrine gelbėjimo tarnyba (Gelbėjimo darbų vadovu);
- Rokiškio rajono policijos komisariatu;
- Greitosios medicinos pagalbos tarnyba;
- Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru;
- Radiacinės saugos centru;
- Rokiškio r. avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus**. Kontaktai nurodyti **Plano priede Nr. 2**.

VII. VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Įstaigos vadovas siekdamas užtikrinti darbuotojų ir mokinių saugumą toliau vykdant svarbiausias veiklos sritis po gresiančios ar susidariusios ekstremalios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų Įstaigos veiklai tęsti. Įstaigos veikla yra tęsiama:

1. Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių darbuotojų ir mokinių sveikatai bei gyvybei;
2. Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje Įstaigos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių darbuotojų ir mokinių sveikatai bei gyvybei;
3. Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį darbuotojų ar mokinių tarpe dezinfekuojamos patalpos, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Ribojamas lankytojų patekimas į Įstaigos patalpas. Esant dideliame susirgimų skaičiui steigėjo ar valstybiniu lygmeniu paskelbus rekomendacijas keičiamas Įstaigos veiklos organizavimas.

Sanitarinio švarinimo organizavimas. Cheminio ar radiacinio Įstaigos teritorijos užterštumo atvejais, žmonių sanitarinis švarinimas atliekamas (taršos pašalinimas nuo kūno, perrengimas švariais drabužiais) Įstaigos buitinėse patalpose.

Sanitarinio švarinimo materialinį techninį aprūpinimą Įstaigoje organizuoja GDVK grupės vadovas.

Aplinkos atstatymo priemonės. Priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia Įstaigos vadovas kartu su Įstaigos gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupe, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

Veiklos atnaujinimas. Įstaigos veiklos atnaujinimui būtina:

1. Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas;
2. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus;
3. Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti Įstaigos veiklą;
4. Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja **Įstaigos GDVK grupė**.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Patvirtinto ar atnaujinto plano kopijos skaitmeninė jo versija, su institucijų suderinimais, siunčiama Rokiškio r. savivaldybės administracijos atsakingiems specialistams už civilinę saugą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo plano patvirtinimo ar atnaujinimo.

Plano tikslinimas – plane esančios informacijos pakeitimas ir (ar) papildymas. Ilgainiui gali keistis Įstaigos darbuotojai, jų telefonų numeriai, materialinių išteklių suvestinėse, schemose pateikti duomenys ir t. t. Tikslinimo procedūra atliekama ne rečiau kaip **vieną kartą per metus**. Patikslinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms;

Plano atnaujinimas – procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės. Jį rekomenduojama atlikti **vieną kartą per 3 metus** arba anksčiau, atsižvelgiant į Įstaigos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą). Plano atnaujinimai turi būti suderinti su institucijomis, įtrauktomis į planą. Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.

ROKIŠKIO PROFESINIO MOKYMO CENTRAS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI

Rokiškis

ROKIŠKIO PROFESINIO MOKYMO CENTRAS

GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Rizikos analizės tikslas

Rokiškio profesinio mokymo centro (toliau – Įstaiga), galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

1.2. Rizikos analizės etapai

Rizikos analizė buvo atlikta šiais etapais:

1. Nustatyti galimi pavojai.
2. Atliktas rizikos vertinimas.
3. Nustatytas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

Buvo taikyti praktikoje naudojami kiekybiniai ir kokybiniai rizikos vertinimo metodai ir kriterijai.

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, bus naudojami:

1. Rengiant Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.
2. Rengiant Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

1.3. Pagrindinės sąvokos

Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme (1998 m. gruodžio 15 d. Nr. VIII-971, suvestinė redakcija nuo 2024.01.01) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė – tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

Galimas pavojus – objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizika – tikimybė įvykio, galinčio įvykti per tam tikrą laiko tarpą, ir turėti nepageidaujamų pasekmių gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizikos lygis – tai santykinė rizikos lygio išraiška, nustatyta rizikos vertintojų bendra nuomone, kuri parodo, kiek vienas rizikos šaltinis pavojingesnis kitų atžvilgiu.

Priimtina rizika – rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

Labai didelė ar didelė rizika – rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatyti remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremaliųjų įvykių kriterijais.

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Įstaigos darbuotojų, mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Įstaigos darbuotojų, mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatyti visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje:

1. Dėl geografinės padėties.
2. Dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų.
3. Dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys).
4. Dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatyti pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ar mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, Įstaigos veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašyti į 1 lentelę, nurodyta jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, pateiktos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) užpildytos 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1.	Gaisras	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
2.	Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Žmogaus veikla
3.	Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Žmogaus veikla
4.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Įstaigos pastatai, darbuotojų gyvenamosios vietos	Gamtinės kilmės
5.	Įstaigos pastatų ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Įstaigos pastatai	Žmogaus veikla, techninis įvykis
6.	Labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės
7.	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Įstaigos pastatai,	Transportuojant pavojingą krovinį
9.	Rastas sprogmuo	Įstaigos ar šalia esanti teritorija	Pasaulinių karų liekanos
10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Įstaigos pastatai	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
11.	Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Įstaigos pastatai	Techninio pobūdžio avarija komunaliniuose tinkluose
12.	Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Techninio pobūdžio avarija
13.	Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Sutrikdomas mokymo paslaugų teikimas, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Tyčinė žmogaus veikla, politiniai ir savanaudiški ekonominiai siekiai

III. RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal Rekomendacijose pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

GALIMO PAVOJAUS TIKIMYBĖS (T) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) Įstaigoje:

1. Darbuotojų, mokinių gyvybei ir sveikatai (P1).
2. Turtui ir aplinkai (P2).
3. Veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinių darbuotojų, mokinių skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

1. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai.
2. Galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) Įstaigos veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

**GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) DARBUOTOJŲ GYVYBEI IR
SVEIKATAI (P1)**

3 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti darbuotojų ir mokinių skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių darbuotojų ir mokinių)
Gaisras	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Labai smarkus vėjas, uraganas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Rastas sprogmuo	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Laikinas pavojingoje zonoje esančios Įstaigos veiklos apribojimas arba nutraukimas
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) TURTUI (P2)

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai
Gaisras	Sugriautos pastato konstrukcijos, aplietos patalpos, sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sugadintas inventorių likviduojant teroro akto pasekmes	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Sugadintas inventorių vykdant sprogmens, pavojingos medžiagos paiešką	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sugadintas inventorių atliekant patalpų dezinfekciją	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sugadintas inventorių atliekant patalpų valymą	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Sugadintas inventorių	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Laikinas veiklos nutrūkimas, apribojimas, turto praradimas arba sugadinimas	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Laikinas veiklos nutrūkimas, apribojimas, turto praradimas arba sugadinimas	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) APLINKAI (P2)

5 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
1	2	3	4	5	6
Gaisras	Nežymi	Nėra	Nėra	Nežymus	Įstaigai nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Labai smarkus vėjas, uraganas	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Įstaigai nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Taip	Nėra	Nežymus	Augalijos sužalojimas, sunaikinimas	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės

Rastas sprogmuo	Nėra	Nėra	Nėra	Nežymi	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nėra	Nežymus	Nežymi	Nežymi	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Taip	Taip	Taip	Taip	Įstaigai nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) VEIKLOS TĖSTINUMUI (P3)

6 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Gaisras	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų

Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Rastas sprogmuo	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 val.
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

GALIMŲ PADARINIŲ (POVEIKIO) (P) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

7 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ar mokinių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ar mokinių evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų ar mokinių evakuota	katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Įstaigai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Įstaigai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Įstaigai – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS ĮVERTINIMAS

8 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3
		Galimi padariniai (poveikis) gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gaisras	3	3	4	5	9 didelis	12 didelis	15 labai didelis	36 labai didelis
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	1	2	1	3	2 priimtinas	1 priimtinas	3 priimtinas	6 priimtinas
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	2	3	1	2	6 vidutinis	2 priimtinas	4 vidutinis	12 vidutinis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	3	1	3	9 didelis	3 priimtinas	9 didelis	21 didelis
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	2	2	2	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6 priimtinas

Labai smarkus vėjas, uraganas	3	1	2	3	3 priimtinas	6 vidutinis	9 didelis	18 didelis
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	4	2	1	2	8 vidutinis	4 priimtinas	8 vidutinis	20 vidutinis
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	2	2	1	3	4 vidutinis	2 priimtinas	6 vidutinis	12 vidutinis
Rastas sprogmuo	2	1	1	2	2 priimtinas	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtinas
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6 priimtinas
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 priimtinas	2 priimtinas	2 priimtinas	6 priimtinas
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	2	3	3	2	6 vidutinis	6 vidutinis	4 vidutinis	16 vidutinis
Branduolinė avarija Ignalinos atominėje elektrinėje	3	1	2	4	3 priimtinas	6 vidutinis	12 didelis	21 didelis

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuotas pagal formulę $R=TxP$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis)). Gautos reikšmės įrašytos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

1. Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir mokinių gyvybei ir sveikatai lygis (R1).
2. Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2).
3. Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

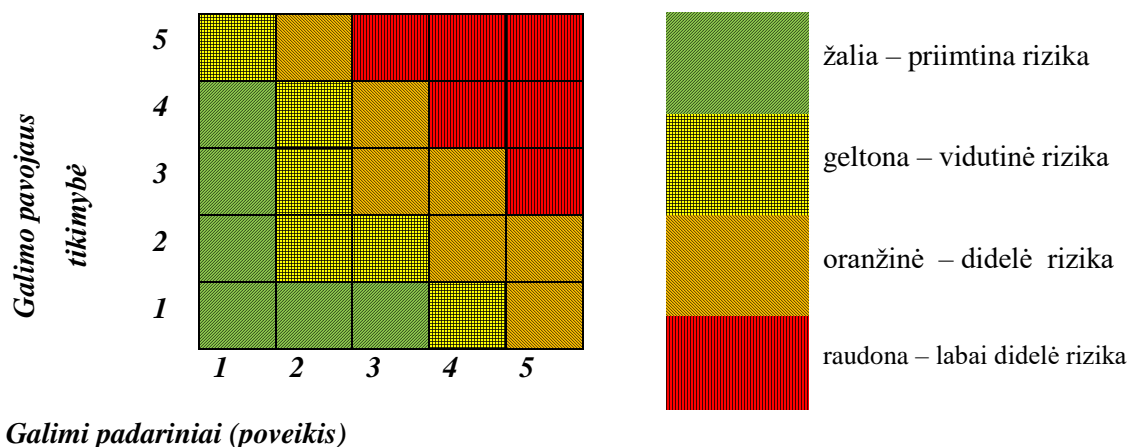
Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatytas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašytas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

8 lentelės 10 skiltyje įrašytas bendras rizikos lygis, kuris gautas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys panaudoti sudarant Įstaigos galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį. (10 lentelė) Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.
2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).
3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.
4. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

RIZIKOS LYGIO (R) NUSTATYMAS

9 lentelė.

GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA PAGAL JŲ RIZIKOS LYGĮ

10 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Gaisras	3	36 Labai didelis
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3	21 Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	21 Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	18 Didelis
Pavojai, kurie sukelia vidutinius padarinius		
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	4	20 Vidutinis
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	2	16 Vidutinis
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	2	12 Vidutinis
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	2	12 Vidutinis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	Priimtinas
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	Priimtinas
Rastas sprogmuo	2	Priimtinas
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	1	Priimtinas
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	Priimtinas

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelę, didelę ar vidutinę riziką**:

1. Gaisras;
2. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
4. Labai smarkus vėjas, uraganas;
5. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis;
6. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)
7. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis;
8. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane**.

Šios priemonės:

- Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
- Gerina Įstaigos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
- Didina Įstaigos, darbuotojų, mokinių saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelę ar didelę riziką:

1. Gaisras, sproginimas;
2. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
4. Labai smarkus vėjas, uraganas.

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina riziką**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems darbuotojų, mokinių saugumą.

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS
SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESOC VADOVO, SAVIVALDYBĖS
DARBUOTOJŲ, ATSAKINGŲ UŽ CIVILINĖS SAUGOS FUNKCIJOS VYKDYMĄ,
KONTAKTINIAI DUOMENYS**

SUBJEKTO PAVADINIMAS	KONTAKTAI
Bendrasis pagalbos centras	Tel. 112
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyrius Švitrigailos g. 18, Vilnius	Tel. (0 70) 75 75 11 El. p. ems@vpgt.lt
Radiacinės saugos centro Kauno skyrius Aušros g. 44, Kaunas	Tel. (0 37) 33 37 60 El. p. kaunas@rsc.lt
Ekstremaliu sveikatai situacijų centras M.K. Čiurlionio g. 23, Kaunas	Tel. (0 37) 28 22 44 El. p. info@essc.sam.lt
Nacionalinis visuomenės sveikatos centas Rokiškio skyrius Juodupės g. 1A, Rokiškis	Tel. (0 45) 46 10 81 El. p. rokiskis@nvsc.lt
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Panevėžio departamento Rokiškio skyrius Alvydo Matulkos g. 7, Rokiškis	Tel. (0 45) 85 28 52 El. p. rokiskis@vmvt.lt
PAGD prie VRM Panevėžio PGV Rokiškio PGT Respublikos g. 64, Rokiškis	Tel. 112, Tel. (0 70) 76 98 11 El. p. rokiskis.pgt@vpgt.lt
PAGD prie VRM Panevėžio priešgaisrinės gelbėjimo valdybos civilinės saugos skyrius Ramygalos g. 14, Panevėžys	Tel. 112, Tel. (0 70) 76 96 59 El. p. panevezys.pgv@vpgt.lt
Rokiškio rajono PK Pramonės g. 9, Rokiškis	Tel. 112, Tel. (0 70) 06 00 00 El. p. info@policija.lt
Rokiškio greitosios medicinos pagalbos skyrius Juodupės g. 1A, Rokiškis	Tel. 112, Tel. (0 45) 83 23 81 El. p. rokiskio.paspc@gmail.com
Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Panevėžio valdyba Žvaigždžių g. 21, Panevėžys	Tel. 112, (0 66) 94 89 75 El. p. info@aad.am.lt

Avarinės tarnybos	
Elektros avarinė tarnyba UAB „ESO“ Laisvės pr. 10, Vilnius	Tel. 1852
Vandentiekio avarinė tarnyba UAB „Rokiškio vandenys“ Ežero g. 3, Rokiškis	Tel. (0 45) 85 11 57, (0 65) 01 83 55 El. p. info@rokvandenys.lt
Rokiškio rajono savivaldybės CSS subjektai	
Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius Valerijus Rancovas	Tel. (0 45) 87 13 65, (0 61) 04 95 08 El. p. v.rancevas@rokiskis.lt
Rokiškio rajono meras Ramūnas Godeliauskas	Tel. (0 45) 87 12 33, (0 65) 66 76 68 El. p. meras@rokiskis.lt
Rokiškio rajono savivaldybės administracijos parengties pareigūno funkcijas Agnė Grizevičiūtė	Tel. +37066733981 el. p. a.grizeviciute@rokiskis.lt

Plano priedas Nr. 3

ĮSTAIGOS ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	GDKG nariai	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr.
1.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės vadovas	Direktorė	Diana Giedrikenė	(0 61) 54 29 63
2.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams;(Atsakingas už civilinę saugą)	Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	Audrius Dilys	(0 69) 88 69 41
3.	Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą.	Bendrojo ugdymo mokytojas Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	Audrius Rinkevičius Audrius Dilys	(0 69) 88 69 41 (0 69) 14 85 02
4.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas arba atsakingi už darbuotojų (lankytojų) perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją.	IT specialistas	Remigijus Juodelis	(0 62) 03 17 57
5.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakinga už dokumentų administravimą	Sekretorė	Miranda Kazanavičienė	(0 67) 33 12 74
6.	Objekto apsauga	Sargai	Renatas Kavaliauskas Artūras Žukauskas Gediminas Tubelis	(0 62) 24 98 70 (0 62) 48 33 56 (0 67) 14 32 31
Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė darbo vieta			Direktorės kabinetas	

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Materialinių priemonių pavadinimas*	Materialinių priemonių kiekis (vnt.)				Techniniai duomenys	Materialinių priemonių saugojimo vieta ir už jų išdavimą atsakingo asmens kontaktai	Galimas pavojus, kuriam likviduoti ir jo galimiems padariniams šalinti skirta priemonė	Pastabos
		poreikis	turimas kiekis	trūkstamas kiekis	numatomas (trūkstamų materialinių priemonių) apsirūpinimo šaltinis				
1.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2.	Generatoriai								
3.	El. šildytuvai		4				Audrius Dilys 209 kab. tel. (0 69) 88 69 41		
4.	Vienkartines medicinines kaukes		100				Audrius Dilys 209 kab. tel. (0 69) 88 69 41		
5.	Vienkartines pirštines		100				Audrius Dilys 209 kab. tel. (0 69) 88 69 41		
6.	Rankų antiseptikus		2				Audrius Dilys 209 kab. tel. (0 69) 88 69 41		

7.	Paviršių dezinfekantus		2				Audrius Dilys 209 kab. tel. (0 69) 88 69 41		
8.	Gesintuvai		14				Gesintuvai randasi bendro naudojimo patalpose (koridoriuose) (0 69) 88 69 41		
9.	Pirmos pagalbos rinkiniai		10				Audrius Dilys 209 kab. tel. (0 69) 88 69 41		
10.	Turima technika (automobiliai autobusiukai, krautuvai, sunkvežimiai ir kt.)		2 lengvieji autobusai 2 traktoriai				Įstaigos kiemas Rimantas Vitonis tel. (0 68) 32 25 41		

**ROKIŠKIO PROFESINIO MOKYMO CENTRO
VEIKSMŲ KILUS GAISRUI (EKSTREMALIAI SITUACIJAI) PLANAS**

ROKIŠKIO PROFESINIO MOKYMO CENTRAS

TVIRTINU
Direktorius
Diana Giedrikienė

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, KILUS GAISRUI, PLANAS

1. GAISRO APTIKIMAS

Signalą apie kilusį gaisrą duoda asmuo, pastebėjęs gaisrą.

1. Apie kilusį gaisrą informuoja garsinis signalas – trys ilgi skambučiai.
2. Gaisro signalai (sirenos, skambučiai) apie gaisrą, gaisrinių siurblių paleidimą ir gesinimo įrenginių suveikimą pagal garso toną privalo skirtis nuo garso signalų apie gedimus.
3. Asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą, turi nedelsdamas paspausti artimiausią rankinį signalizacijos paleidimo mygtuką.
4. Budintys darbuotojai informuojami telefonu ar kitais galimais būdais, aplinkiniai darbuotojai informuojami žodžiu, šaukiant „Gaisras“.

II. PRANEŠIMAS APIE GAISRĄ

**Už savalaikį ir tikslų pranešimą apie kilusį gaisrą atsakingas direktoriaus pavaduotojas
infrastruktūrai Audrius Dilys.
Tel. Nr. 8698-86941**

5. Asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą, telefonu praneša įstaigos budinčiajam ir iškviečia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo pajėgas.
6. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo pajėgos iškviečiamos telefonu:
 - 01 telefono numeriais (iš fiksuoto ryšio tinklo),
 - 112,101,011 telefono numeriais (iš mobiliojo ryšio operatorių),
7. Skambinantis turi pranešti šią informaciją apie įvykį:
 - kur įvyko (tikslų adresą, gaisro kilimo vietą);
 - kada įvyko (laiką);
 - grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai;
 - situacijos kaitą;
 - pranešusiojo duomenis (vardą, pavardę, telefono Nr., buvimo vietą).
8. Paaikšėjus, kad gaisras likviduotas savo pajėgomis ir pavojus nebegresia, mokyklos budintis turi telefonu apie tai pranešti priešgaisrinėms pajėgoms ir atšaukti iškvietimą.

III. PERSONALO EVAKUACIJA

**Už personalo evakuaciją atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui .
Tel. Nr. 8458 26921**

9. Darbuotojai, išgirdę gaisrinį signalą, informuojantį apie kilusį gaisrą, turi nepanikuoti, bet nedelsdami išeiti iš patalpos evakuaciniu išėjimu.
10. Evakuaciniai išėjimai yra pažymėti koridoriuose pakabintuose darbuotojų evakuacijos planuose.
11. Evakuacinių išėjimų vietos yra pažymėtos šviečiančiais žalios spalvos ženklais „Išėjimas“, kurie šviečia, nutrūkus elektros tiekimui.
12. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti ištisine žalia linija, atsarginiai – žalia punktyrine linija.
13. Jeigu evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs – nematyti nei ugnies nei dūmų – išinama artimiausią evakuacinį išėjimą.
14. Jeigu reikia eiti per uždūmintą patalpą – eiti pasilenkus po dūmais, veidą prisidengus drėgnu audeklu, arba šliaužiant.
15. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti – uždarytos – reikia įsitikinti ar tas kelias saugus – duris praverti lėtai ir, jeigu už jų nematyti nei dūmų, nei ugnies, eiti toliau.
16. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti - karštos – reikia eiti atsarginiu keliu.
17. Jeigu iš patalpos išeiti negalima – dūmai ar liepsna užblokavo išėjimus, būtina uždaryti patalpos duris ir pagal galimybes apkamšyti duris drėgnu skuduru, kad apsisaugoti nuo dūmų.
18. Sėkmingai išėję iš pastato, mokiniai turi nedelsiant (per 5 min.) susirinkti teritorijoje, esančioje – prie mokyklos teritorijoje esančio centrinio įėjimo, ir prisistatyti mokyklos direktoriui. Direktoriui turi informuoti Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorių apie tai, ar visi mokiniai sėkmingai evakavosi.
19. Vadovas turi nedelsdamas eiti į sutartą vietą ir registruoti sėkmingai iš patalpų išėjusius mokinius.
20. Esant šaltam metų sezonui ar nepalankioms gamtinėms sąlygoms, suregistravus sėkmingai išėjusius mokinius, visi per centrinį įėjimą sueina į mokyklos patalpas (jeigu jos yra saugios gaisro atžvilgiu).
21. Grįžti į klases galima tik mokytojui leidus.

IV. MATERIALINIŲ VERTYBIŲ EVAKAVIMAS

Už materialinių vertybių evakavimą atsakingi grupių auklėtojai.

Jūratė Šaučiūnienė (Tel. Nr. 8611 25347)

Audrius Rinkevičius (Tel. Nr. 8621 08321)

Skirmantas Kisielius (Tel. Nr. 8 677 20383)

Vida Seibutienė (Tel. Nr. 8 686 69592)

Arūnas Kairys (Tel. Nr. 8 600 01193)

Vilius Jankauskas (Tel. Nr. 8 673 71605)

22. Esant pavojui, kad nuo gaisro gali nukentėti sandėliuojamos materialinės vertybės, baigus darbuotojų evakuaciją, turi būti organizuojama materialinių vertybių išnešimas į saugią vietą.
23. Jeigu patalpa neuždūmintą, leidus gaisro gesinimo vadovui, formuojama 5-7 žmonių grupė, kurie materialines vertybes išneša rankomis.
24. Mokyklos materialinių vertybių, kurias gaisro atveju būtina apsaugoti ar evakuoti, sąrašą nustato padėjėjas ūkio reikalams.

V. GAIŠRO GESINIMAS

Gaisrą pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis gesina darbuotojai, apmokyti darbui pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

Atsakingas asmuo - direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai Audrius Dilys.

Tel. Nr. 8698-86941

25. Pastebėjus gaisrą, jeigu gaisras yra tik pirminėje stadijoje, darbuotojai, apmokyti dirbti su pirminėmis priemonėmis, privalo imtis priemonių gaisrą užgesinti.
26. Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame ir šalia esančiame elektros įrenginyje. Jeigu nesuveikia automatiniai saugikliai, elektros tiekimą degančiam technologiniam įrenginiui reikia išjungti rankiniu būdu.
27. Jeigu to padaryti negalima, iki 1000 V veikiančius elektros įrenginius galima gesinti angliarūgštės ar miltelių gesintuvais. Gesintuvo instrukcijoje yra pažymėta, ar leidžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius.
28. Kad gesinantis darbuotojas nenukentėtų nuo elektros srovės, būtina laikytis saugaus 1 metro atstumo.
29. Ugnies gesintuvai paleidžiami tokiu būdu:
 - reikia nutraukti plombą,
 - ištraukti apsauginį kaištį,
 - gesintuvo žarnelę nukreipti į gaisro židinį,
 - nuspausti rankenėlę.
30. Gesinant gesintuvu reikia stovėti tarp liepsnos ir išėjimo, kad būtų galimybė atsitraukti.
31. Gesinimas pradedamas nuo intensyviausios degimo vietos. Reikia nuslopinti pagrindinę liepsną, o vėliau gesinamą medžiagą padengti visą degantį paviršių.
32. Jeigu yra keli gesintuvai, reikia juos panaudoti vienu metu, o ne kiekvieną iš eilės.
33. Jeigu dega išsilieję skysčiai, reikia pradėti gesinti nuo artimiausio krašto, gesinamosios medžiagos srovę nukreipiant į degantį skystį 15-30 laipsnių kampu. Reikia stengtis neištaškyti degančio skysčio. Gesintuvą reikia laikyti vertikaliai, kad nesumažėtų gesinimo čiuurkšlė. Labai svarbu, kad gesinamą medžiagą būtų padengtas visas degantis paviršius. Gesinimas turi būti nepertraukiamas – kol ištuštėja gesintuvas.
34. Jeigu nepavyksta užgesinti per 8-10 sekundžių (pirmu gesintuvu), reikia mesti gesintuvą ir evakuotis iš degančios patalpos į lauką.

V. GAIŠRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

Iki ugniagesių gelbėtojų atvykimo gaisro gesinimui ir personalo evakavimui vadovauja asmuo, atsakingas už priešgaisrinę saugą – Audrius Dilys.

Tel. Nr. 8698-86941

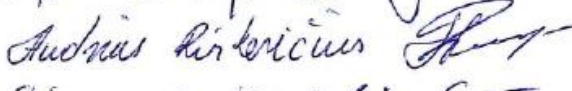
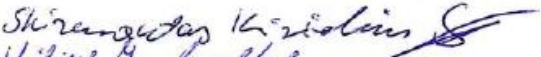
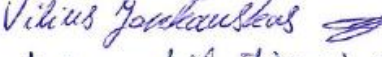

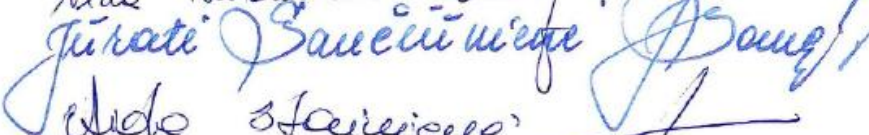
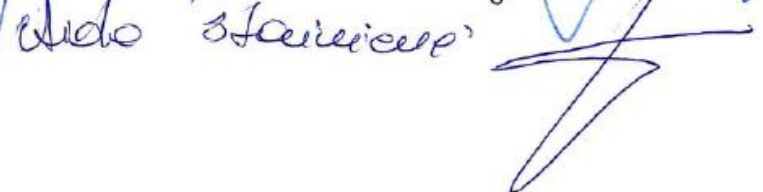
35. Kilus gaisrui mokykloje ir baigus personalo evakuaciją, mokyklos gaisro gesinimo vadovas (toliau – MGGV), atvyksta į direktoriaus kabinetą gaisro gesinimo organizavimui.
36. MGGV įsitikinęs, kad ugniagesiai iškviesti, skiria asmenį gerai pažįstantį objektą ir žinantį priešgaisrinių vandens telkinių vietas, priešgaisrinės apsaugos pajėgoms sutikti ir Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gaisro gesinimo vadovui (toliau – GGV) konsultuoti. Šis asmuo laukia atvykstančių ugniagesių mokyklos teritorijos prieigose.

37. Už gaisro gesinimą pradinėje stadijoje yra atsakingas grupės, kurioje kilo gaisras, mokytojas. Kol neužgesintas gaisras, užsiėmimai turi būti nevykdomi.
38. MGGV – atsakingas už mokyklos priešgaisrinę saugą privalo:
- prireikus iškvieti dujų ūkio, greitosios pagalbos ir kitas tarnybas;
 - sustabdyti gamybą, kol neužgesintas gaisras;
 - išsikviesti atsakingą už elektros ūkį darbuotoją, kad prireikus būtų galima išjungti agregatus, aparatus, elektros tiekimą, vėdinimo sistemą;
 - prireikus, jungti dūmų šalinimo ir kitas priemones, neleidžiančias plisti ugniai;
 - aušinti pastatų konstrukcijas ir technologinius įrenginius, kurie gali perkaisti;
 - neleisti personalui atlikti jokių veiksmų uždūmintoje gaisro zonoje, kad išvengtų apsinuodijimų degimo produktais.
39. Atvykus ugniagesiams, MGGV, privalo informuoti GGV apie gaisro aplinkybes, automatinio gaisro gesinimo įrenginių įsijungimą, žmonių evakavimą.
40. Mokyklos darbuotojas, esantis gaisro gesinimo štabe, privalo GGV konsultuoti apie technologinį procesą ir specifines degančio objekto savybes; informuoti apie galėjusius patalpose likti žmones.

GGV ir kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareigūnų nurodymai gaisro gesinimo metu yra privalomi visiems gaisravietėje esantiems žmonėms. Gaisro gesinimo metu draudžiama trukdyti GGV ar kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmams. GGV nurodymus turi teisę atšaukti tik jis pats.

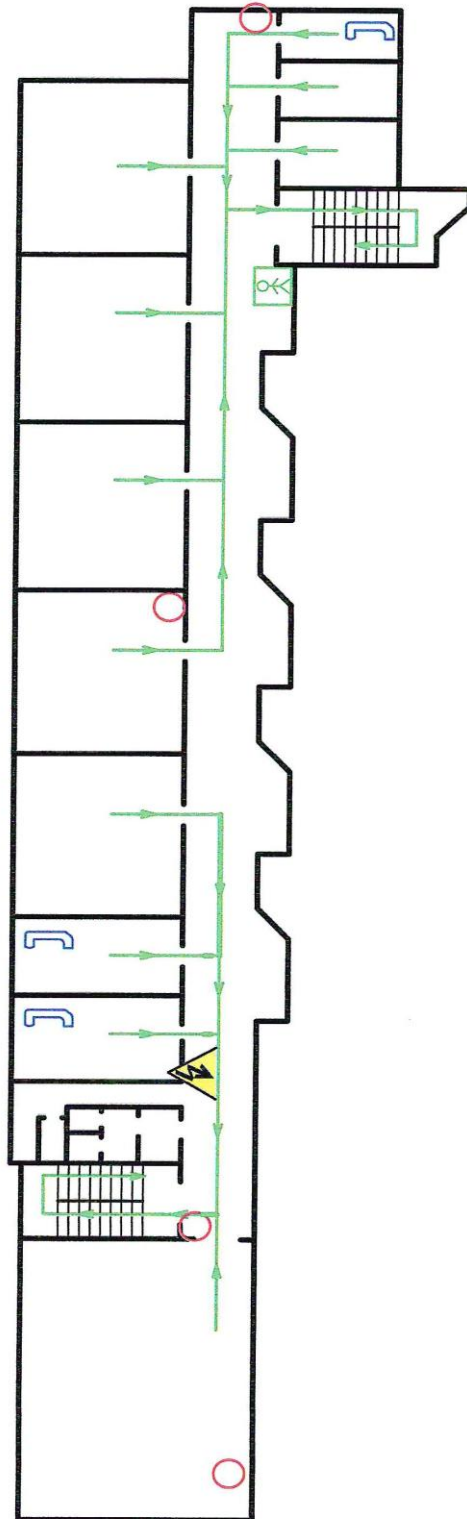
Asmuo, atsakingas už priešgaisrinę saugą

Audrius Dilys

Suderinta:

EVAKAVIMO IŠ ĮSTAIGOS PATALAPŲ AUKŠTŲ SCHEMAS

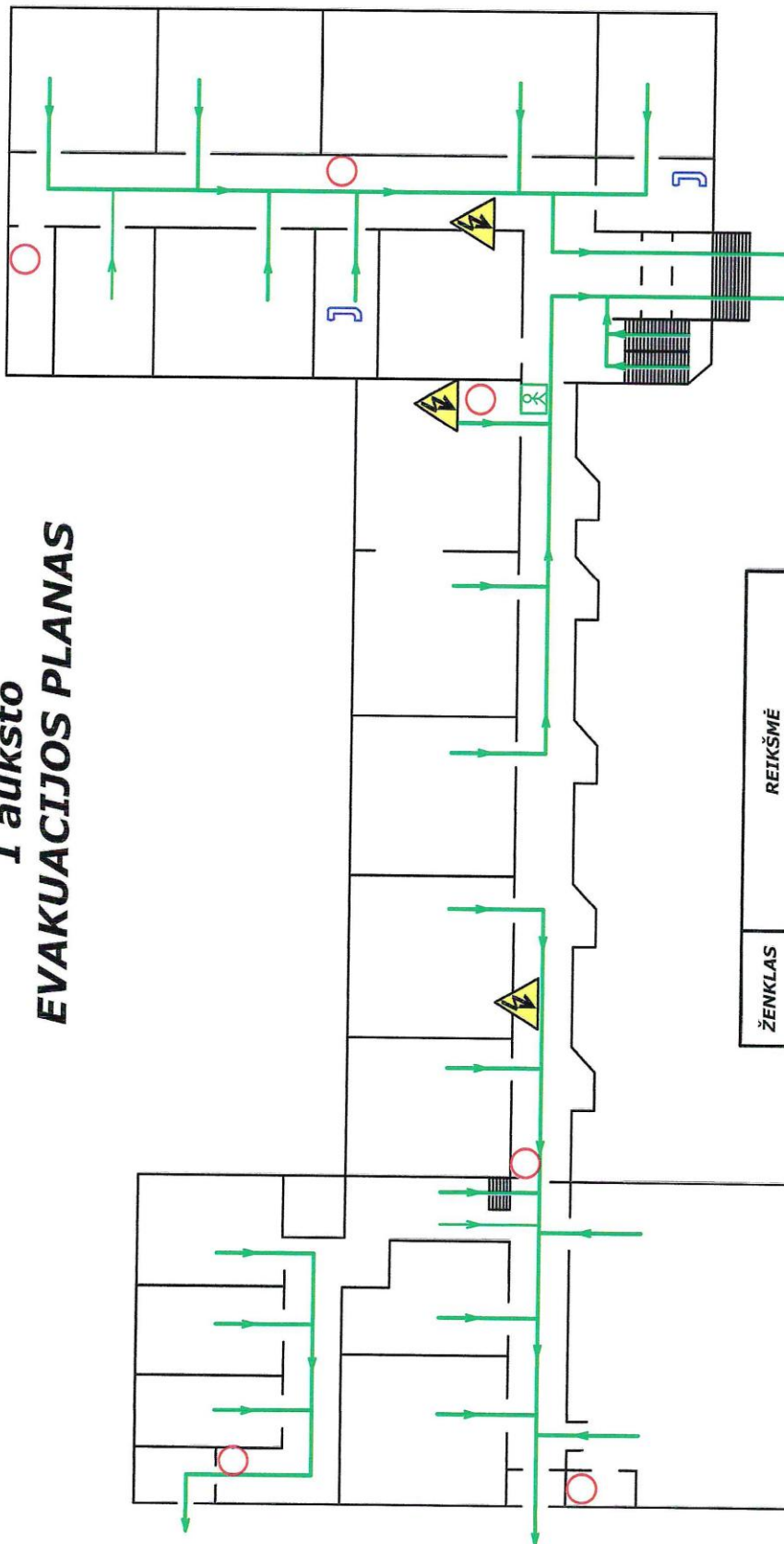
II aukštas
EVAKUACIJOS PLANAS

ŽENKLAS	REIŠMĖ
	Jūs esate čia (plano vieta)
	Gesintuvas
	Telefonas
	Elektros skydelis
	Pagrindinis evakuacijos kelias

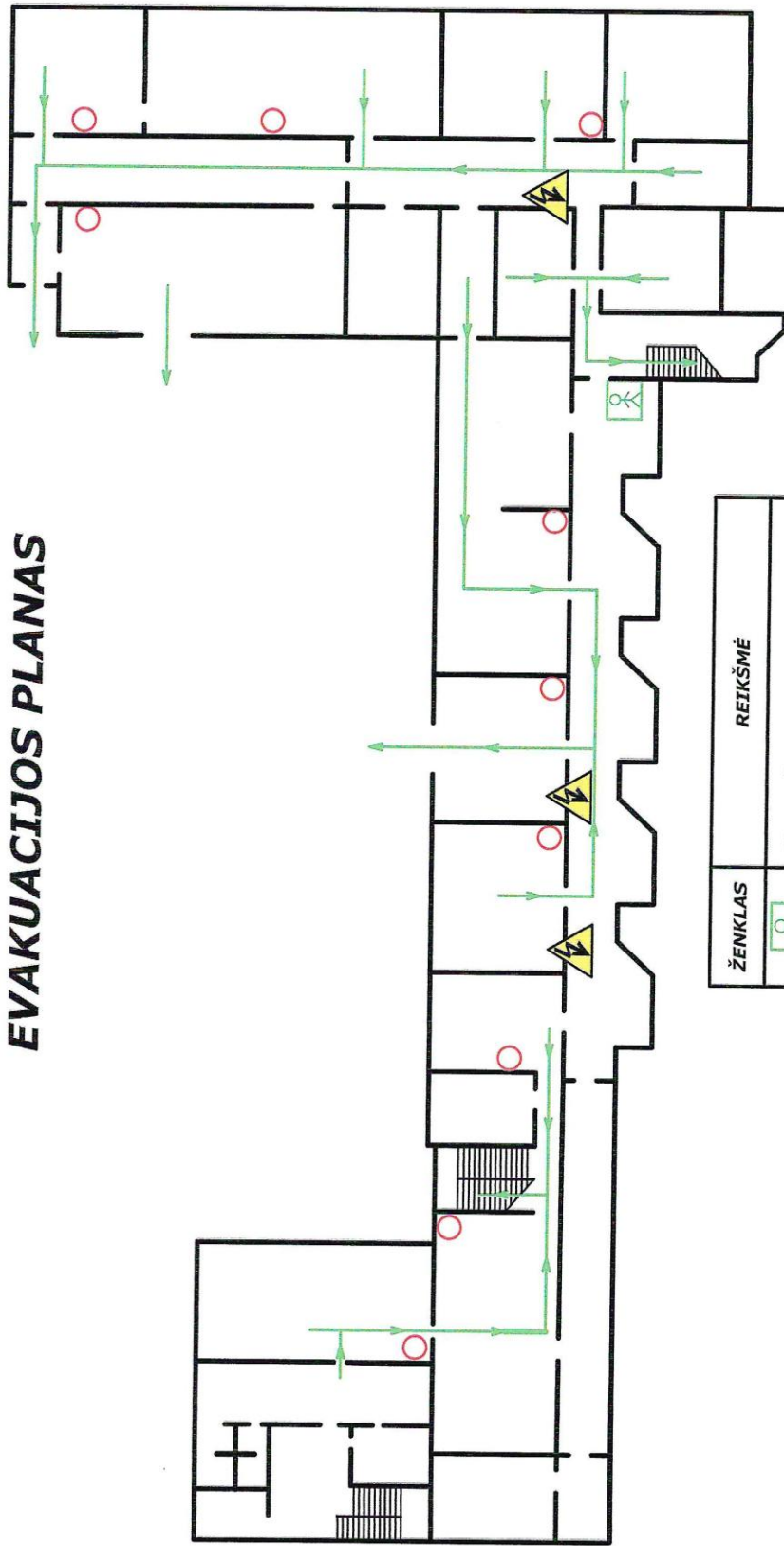
I aukšto EVAKUACIJOS PLANAS

ŽENKLAS	REIKŠMĖ
	Jūs esate čia (plano vieta)
	Gesintuvas
	Telefonas
	Elektrinis skydelis
	Pagrindinis evakuacijos kelias

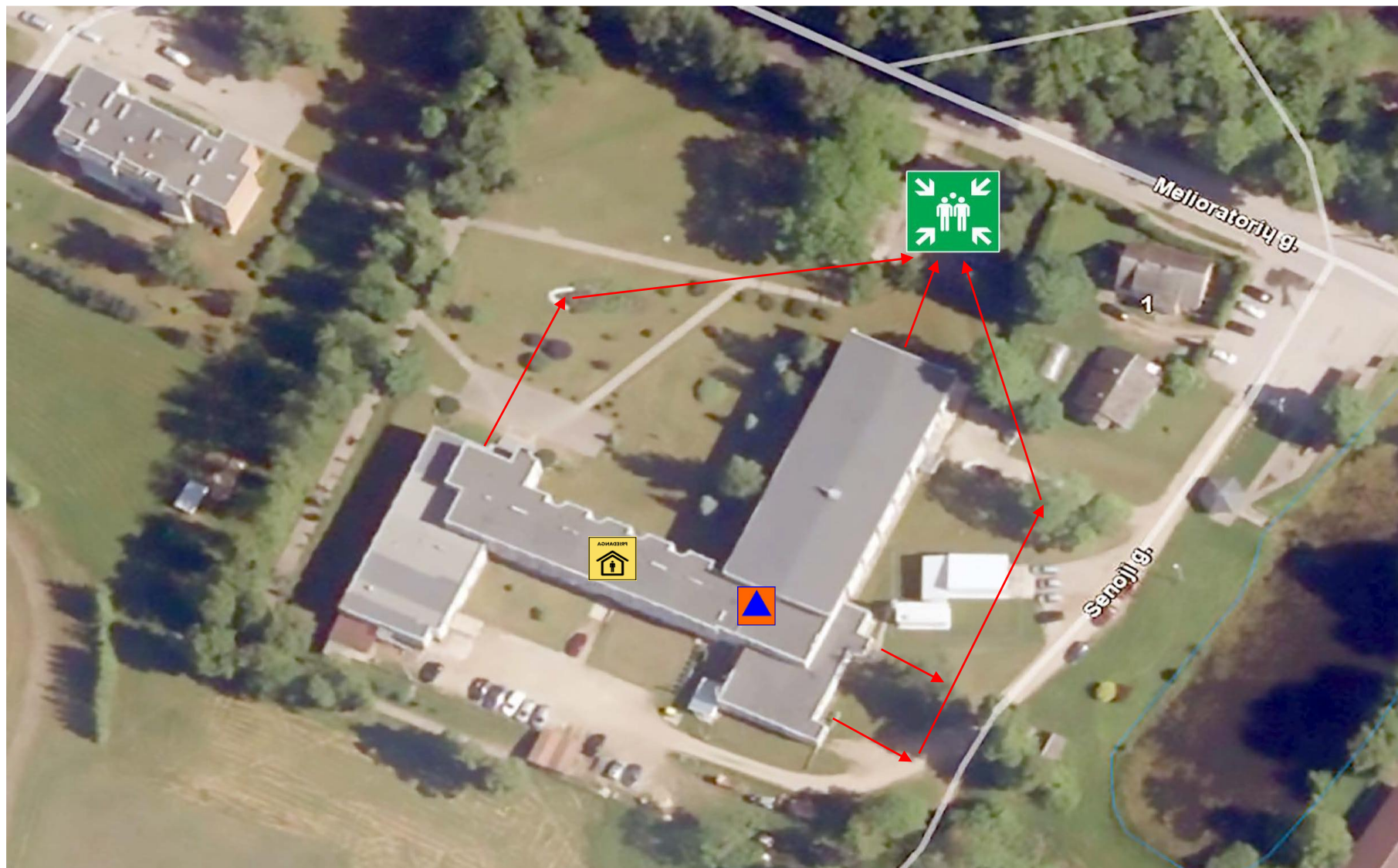
RŪSIO EVAKUACIJOS PLANAS

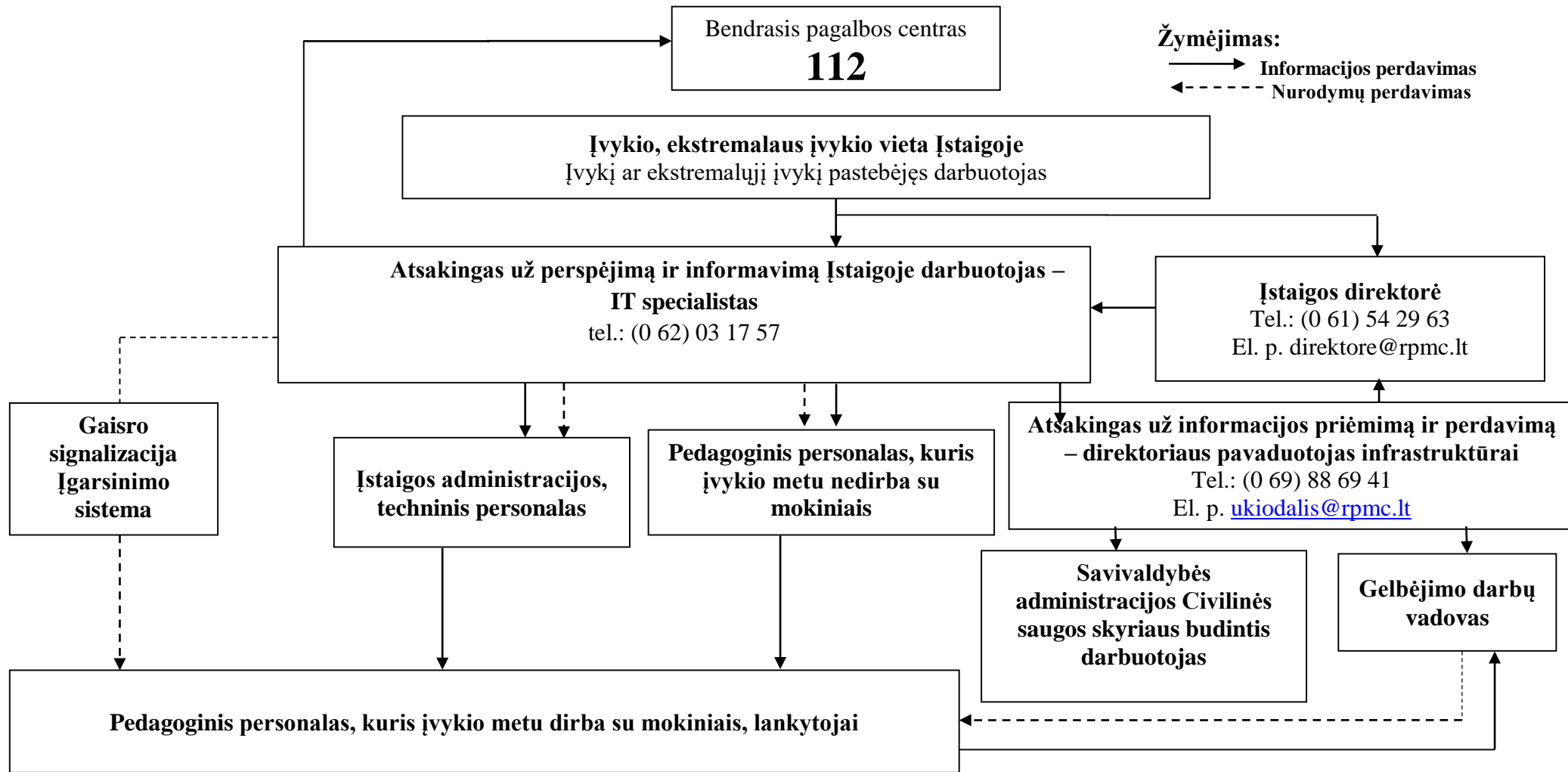
ŽENKLAS	REIŠMĖ
	Jūs esate čia (plano vieta)
	Gesintuvas
	Telefonas
	Elektros skydelis
	Pagrindinis evakuacijos kelias

TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ ĮSTAIGOS PASTATŲ SCHEMAS

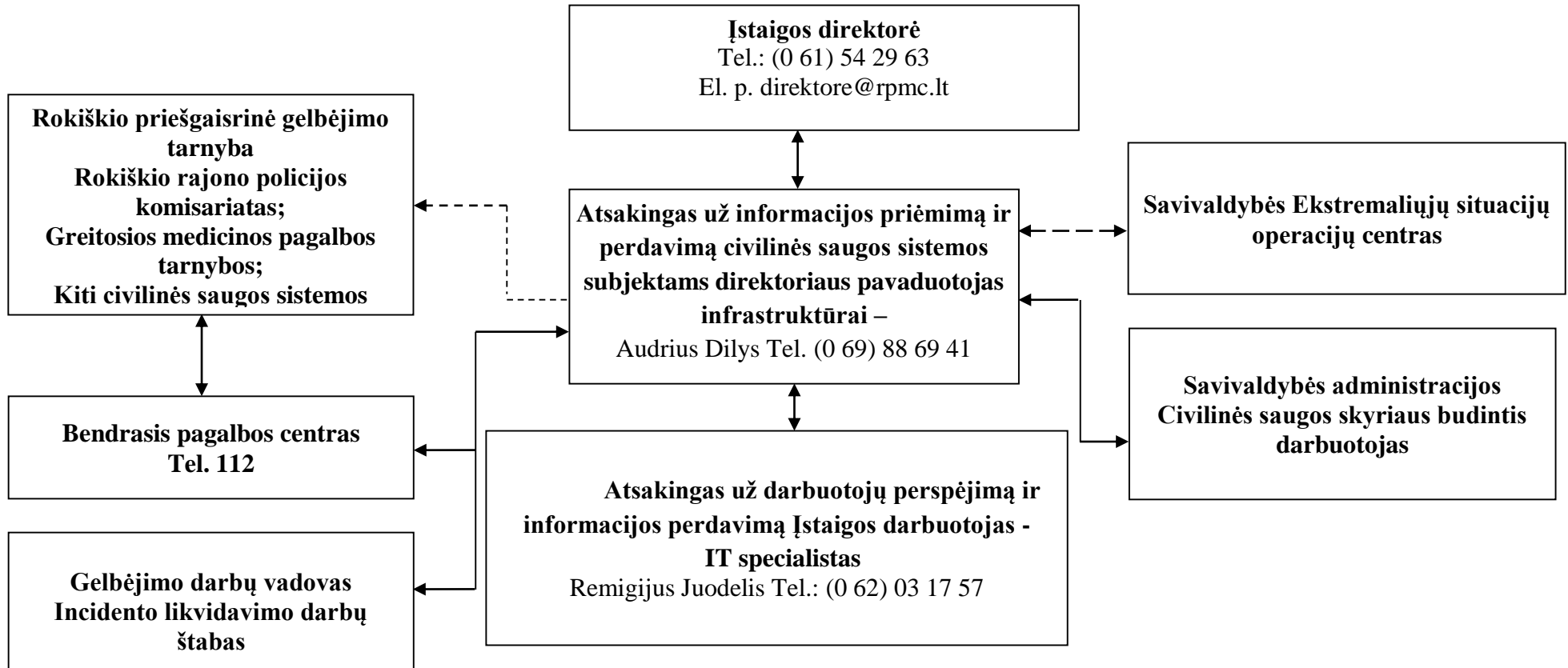

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ ĮSTAIGOJE SCHEMA

Pastaba: Savivaldybės Civilinės saugos specialistai informuojami, jei įvykis viršija nustatytus Ekstremalaus įvykio kriterijus.

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2**

Žymėjimas: —————> Informacijos priėmimas – perdavimas
 - - - - -> Informacijos priėmimas – perdavimas tarnybai pareikalavus

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI

1. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją nustatomi šie civilinės saugos signalai (toliau – CS signalai):

1.1. Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklaudyti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

1.2. Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

2.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir Įstaigoms, kitoms Įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir

		savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

II. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALŲ PANAUDOJIMO TVARKA

1. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, perduodami:
 - 1.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento) direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovų sprendimu, įvykus avarijai, kai į aplinką patenka didelis kiekis pavojingų medžiagų, ar susidarius kitai ekstremaliajai situacijai Sąrašo subjekte;

- 1.2. savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai;
 - 1.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus sprendimu, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai;
 - 1.4. kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovų sprendimu, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai šiuose objektuose.
2. Įspėjamasis garsinis signalas pratybų metu skelbiamas tik suderinus su savivaldybės administracijos direktoriumi ir iš anksto per visuomenės informavimo priemones pranešus gyventojams.
 3. Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu, iškilus tiesioginei priešo užpuolimo grėsmei.
 4. Perspėjimo sistemoje, kurioje naudojamos elektroninės sirenos, įspėjamieji balsu perduodami CS signalai privalo būti iš anksto įrašyti į elektroninių sirenų valdiklius, o gyventojams privalo būti perduodami kartu su įspėjamuoju garsiniu signalu tokia tvarka: 45 sek. – įspėjamasis garsinis signalas, 15 sek. – įspėjamasis balsu skelbiamas signalas. Tai kartojama 3 kartus. Bendra trukmė ne ilgesnė nei 3 min.
 5. Įspėjamųjų balsu skelbiamų signalų ir rekomendacijų, perduodamų per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus, bendra trukmė turėtų būti ne ilgesnė nei 1,5 min. Kitų pranešimų ir rekomendacijų trukmė neribojama.
 6. Gyventojai, gyvenantys šalia Sąrašo subjektų, ir darbuotojai, dirbantys juose, privalo būti iš anksto informuoti apie jiems gresiančius pavojus, įvykus avarijai šiuose Sąrašo subjektuose, ir, išgirdę įspėjamąjį garsinį signalą, elgtis pagal išankstines Sąrašo subjektų pateiktas rekomendacijas. Tikslī informacija apie susidariusią ekstremaliąją situaciją, gyventojams ir darbuotojams iškilusią grėsmę ir rekomendacijos pateikiamos per elektronines sirenas, garsines avarines signalizavimo sistemas ir, atsižvelgiant į avarijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, per nacionalinius ir (ar) regioninius bei vietinius transliuotojus.

**REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS
GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI**

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 08 d. įsakymu Nr. 1-341 Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01

**CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS
AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR PANDEMIJOS)
METU**

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:
 - 1.1. griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas;
 - 1.2. be reikalo neikite iš namų, prireikus išeiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;
 - 1.3. venkite masinio susirinkimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis;
 - 1.4. jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę;
 - 1.5. venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;
 - 1.6. griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą;
 - 1.7. stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais;
 - 1.8. vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo;
 - 1.9. kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus;
 - 1.10. įspėkite mokinius, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiais gyvūnais, neneštų jų į namus.
2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:
 - 2.1. jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus;

- 2.2. ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.;
- 2.3. su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę;
- 2.4. ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):
 - 1.1. uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas;
 - 1.2. užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams;
 - 1.3. iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite;
 - 1.4. sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą;
 - 1.5. atidėkite planuotas keliones;
 - 1.6. nepalikite automobilių prie didelių medžių;
 - 1.7. jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris;
 - 1.8. pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobilųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.
2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:
 - 2.1. likite uždaroje patalpose arba, jei esate lauke, eikite į vidų;
 - 2.2. nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežasties;
 - 2.3. jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį ir pan.;
 - 2.4. jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus;
 - 2.5. jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose;
 - 2.6. nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.
3. Patarimai darbdaviams:
 - 3.1. perspėkite darbuotojus apie artėjantį pavojingą hidrometeorologinį reiškinį ir informuokite, kokie darbai turi būti nutraukti;
 - 3.2. pasirūpinkite, kad būtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai;
 - 3.3. sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi;

- 3.4. svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirūpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮVYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:
 - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. nepanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus;
 - 1.3. esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai;
 - 1.4. negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.
2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštų teritorijų:
 - 2.1. pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:
 - 2.1.1. kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridengkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu;
 - 2.1.2. odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepraleidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniui nepralaidžios sintetinės striukės, lietpalčiai, polietileniniai apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsivyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų;
 - 2.2. nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo kryptčiai, kad vėjas pūstų į šoną ir tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų);
 - 2.3. eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų;
 - 2.4. nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus;
 - 2.5. išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausius daiktus:
 - 2.5.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėle. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;
 - 2.5.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomai, nuosavybės dokumentai);
 - 2.5.3. pinigus (gryniesi pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);

- 2.5.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;
 - 2.5.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);
 - 2.5.6. geriamojo vandens;
 - 2.5.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);
 - 2.5.8. tualetinius reikmenis;
 - 2.5.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);
 - 2.5.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus;
 - 2.5.11. mobilųjį telefoną.
- 2.6. neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais mokiniais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu;
- 2.7. išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.
3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:
- 3.1. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris;
 - 3.2. pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.
4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:
- 4.1. apsinuodijimo amoniako garais požymiai:
 - 4.1.1. kosulys;
 - 4.1.2. akių perštėjimas, ašarojimas;
 - 4.1.3. nosies gleivinės dirginimas, sloga;
 - 4.1.4. seilėtekis;
 - 4.1.5. galvos skausmas ir svaigimas;
 - 4.1.6. pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys;
 - 4.1.7. užkimimas, visiškas balso išnykimas;
 - 4.1.8. spaudimo jausmas krūtinės ląstoje;
 - 4.1.9. sujaudinimas;
 - 4.1.10. traukuliai;
 - 4.2. pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:
 - 4.2.1. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti);
 - 4.2.2. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);
 - 4.2.3. praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;
 - 4.2.4. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;

- 4.2.5. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;
 - 4.2.6. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį;
 - 4.2.7. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);
- 4.3. apsinuodijimo chloro garais požymiai:
- 4.3.1. kosulys;
 - 4.3.2. akių perštėjimas, ašarojimas;
 - 4.3.3. nosies gleivinės dirginimas;
 - 4.3.4. galvos skausmas ir svaigimas;
 - 4.3.5. vėmimas;
 - 4.3.6. dažnas kvėpavimas;
 - 4.3.7. dažnas pulsas, širdies plakimas;
 - 4.3.8. užkimimas;
 - 4.3.9. sujaudinimas;
 - 4.3.10. žemas kraujospūdis;
 - 4.3.11. miokardo infarktas;
- 4.4. pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:
- 4.4.1. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite);
 - 4.4.2. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);
 - 4.4.3. sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;
 - 4.4.4. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;
 - 4.4.5. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;
 - 4.4.6. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį;
 - 4.4.7. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesis:
 - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus;
 - 1.3. jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę

- automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas;
- 1.4. jei esate netoli nelaimės, sprogo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs;
 - 1.5. negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos;
 - 1.6. jei esate lauke, eikite į vidų;
 - 1.7. jei esate uždaroje patalpoje, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje;
 - 1.8. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris;
 - 1.9. pasirūpinkite mokiniais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos;
 - 1.10. jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų: užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių;
 - 1.11. suvarykite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius;
 - 1.12. grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite dušę, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą;
 - 1.13. kruopščiai nuprauskite lauke buvusius naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.);
 - 1.14. valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams;
 - 1.15. jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausias daiktus:
 - 1.15.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėle. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;
 - 1.15.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai);
 - 1.15.3. pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);
 - 1.15.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;
 - 1.15.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);
 - 1.15.6. geriamojo vandens;
 - 1.15.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);
 - 1.15.8. tualetinius reikmenis;
 - 1.15.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);
 - 1.15.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą;
 - 1.15.11. mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį;
 - 1.16. jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškratose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skyd liaukę, rekomenduoja atlikti jodo

profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO₃) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktura) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:

- 1.16.1. suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13–16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato;
 - 1.16.2. mokiniams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 005 mg kalio jodato, tai sudaro pusė suaugusiųjų dozės;
 - 1.16.3. kūdikiams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės;
 - 1.16.4. naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalis suaugusiųjų dozės;
 - 1.17. vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skyd liaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Mokiniams patogiau jas duoti ištirpintas bet kokiam gerime ar skystuose mokinių maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.
 - 1.18. neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinkturą: mokiniams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Mokiniams nuo 2 metų ir suaugusiesiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras;
 - 1.19. stabiliojo jodo preparatai veikia tik skyd liaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skyd liaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju;
 - 1.20. būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.
2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (transporto avarijos metu, viešojoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyviuoju ženklu:
- 2.1. nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį;
 - 2.2. laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio;
 - 2.3. nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs;
 - 2.4. kuo skubiau išeikite iš pavojingos zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų;
 - 2.5. patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos;
 - 2.6. sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis;
 - 2.7. negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta;

- 2.8. laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes;
- 2.9. jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite duše ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI, KITOMS KARINĖMS GRĖSMĖMS

1. Kilus priešo užpuolimo iš oro pavojui ar kitoms karinėms grėsmėms:
 - 1.1. klausykitės pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. tikrinkite pranešimus mobiliajame telefone;
 - 1.3. jei civilinės saugos signalas „Oro pavojus“ užklumpa gatvėje ar kitoje vietoje, kuo skubiau susiraskite priedangą (daubą, griovį ir pan.), požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpkite;
 - 1.4. nepasiduokite panikai, elkitės ramiai, nesinervinkite, susikaupkite ir nurimkite, perspėkite artimuosius, kaimynus;
 - 1.5. be ypatingos priežasties nepalikite gyvenamosios vietos, nevaikščiokite gatvėmis ir atviromis teritorijomis;
 - 1.6. gavę nurodymą slėptis, apsirenkite ir skubėkite į nurodytą, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį ar kitą priedangą. Su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, negendančių maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos priemones, būtiniausių medikamentų, tualetinius reikmenis, nešiojamąjį radijo imtuvą, mobilųjį telefoną, kuriuo galėsite siųsti ir gauti pranešimus;
 - 1.7. jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įleiskite į vidų savo augintinius, būkite kambaryje be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje;
 - 1.8. automobilyje įsijunkite radiją, klausykitės informacinių pranešimų ir rekomendacijų;
 - 1.9. gavę nurodymą evakuotis ar išvykti, išjunkite elektrą, užsukite dujų, vandens sklendes, uždarykite langus, langines, užrakinkite duris ir atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami bent kelioms dienoms;
 - 1.10. stenkitės be būtino reikalo neskambinti savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems mobiliojo ar fiksuoto ryšio telefonais, kad ryšio linijos nebūtų perkrautos ar užblokuotos. Skambinkite tik norėdami pranešti apie būtiną pagalbą, sužeistuosius ar netikėtą pavojų.
2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):

- 2.1. kriskite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bortelis;
- 2.2. nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros nukrinta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai;
- 2.3. įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrinta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama;
- 2.4. jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti;
- 2.5. nelieskite įtartino daikto ar sprogmens;
- 2.6. padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.
3. Jeigu jūs mieste ar gyvenvietėje pasirodė priešiški kariai:
 - 3.1. stenkitės išlikti ramūs. Bandykite išsiaiškinti, kas vyksta ir tik tuomet spręskite, ką daryti;
 - 3.2. jeigu matote kieme kareivius, nesiartinkite prie jų, būdami šalia galite tapti taikiniu ar atsitiktinės kulkos auka;
 - 3.3. nebūkite smalsūs, nepasiduokite pagundai pasižiūrėti į karinę techniką, ginklus ar ginkluotus žmones iš arčiau – smalsuoliai gali būti palaikyti šnipais;
 - 3.4. neleiskite mokinių į gatves, jie smalsūs ir gali patekti po tanko vikšrais, rasti sprogmenį ar neiššovusių sprogmenų;
 - 3.5. nefilmuokite ir nefotografuokite priešo kareivių arba darykite tai nepastebimai;
 - 3.6. kalbėdami su ginkluotu žmogumi, nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. Nesiginčykite su žmogumi, kurio rankose ginklas;
 - 3.7. jeigu į jūsų namus įeina ginkluoti žmonės ir ketina juose įsikurti, išeikite iš namų;
 - 3.8. jeigu jums reikia į miestą, verčiau eikite pėsčiomis, o ne važiuokite automobiliu.
4. Kai šalia aidi šūviai ar vyksta susišaudymas:
 - 4.1. jeigu esate lauke, nebėkite, o nedelsdami griūkite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą. Griūkite ten, kur stovite, neieškokite švaresnės vietos;
 - 4.2. kol aidi šūviai, stenkitės kuo labiau prisspausti prie žemės, o jiems nutilus šliaužkite į patikimesnę vietą (požeminę perėją, rūšį, pastato pirmą aukštą, griovį, už šiukšlių konteinerio ir pan.);
 - 4.3. pasigirdus šūviams jūsų name, nesiartinkite prie langų;
 - 4.4. jeigu pasigirsta susišaudymas, o jūs esate namuose, nedelsdami griūkite ant grindų, nušliaužkite iki jungiklio ir išjunkite šviesą, kad nebūtumėte matomi, šluotos kotu (ar kuo nors panašiu) užtraukite užuolaidas, šliaužkite į patalpą be langų (pvz., vonios kambarį);
 - 4.5. jeigu namuose nesaugu, eikite į artimiausią, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį, kur jums bus suteiktas prieglobstis ir pagalba.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:
 - 1.1. nekratykite, nepurtykite, neprakirpkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio;
 - 1.2. nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti;
 - 1.3. išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą;
 - 1.4. užsimaukite apsaugines pirštines;
 - 1.5. nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.;
 - 1.6. išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims;
 - 1.7. nusiplaukite rankas su muilu;
 - 1.8. kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą;
 - 1.9. kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų;
 - 1.10. surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais;
 - 1.11. jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu;
 - 1.12. jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.
 2. Įtartinio paketo ar laiško požymiai:
 - 2.1. pernelyg didelės pašto išlaidos;
 - 2.2. ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas;
 - 2.3. iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės;
 - 2.4. rašybos klaidos;
 - 2.5. nėra atgalinio adreso;
 - 2.6. riebalinės dėmės, išblukusios spalvos;
 - 2.7. didelis svoris;
 - 2.8. kreivas ar grublėtas vokas;
 - 2.9. išsikišę laidai ar aliuminio folija;
 - 2.10. pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.);
 - 2.11. tikėjimo garsas;
 - 2.12. pažymėtas užrašu „personalinis“ arba „konfidencialus“.
-

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas																	
						valandos					paros				mėnesiai								
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z					
1.5.		Jei yra galimybė nustatyti, kokio masto įvykio apimtis. Vykdytojas - pirmas pavojų pastebėjęs žmogus, Įstaigos vadovas, GDVK.	5 min.	15 min. Arba kol atvyks ugniagesiai gelbėtojai.	Informacijos rinkimas siekiant detalizuoti informaciją atvykusiems ugniagesiams gelbėtojams.																		
1.6.		Užtikrinti laisvą privažiavimą prie pastato, kuriame kilo gaisras. Vykdytojas - GDVK.	5 min.	10 min.	Specialiųjų tarnybų privažiavimo iki pavojaus vietos atlaisvinimas.																		
1.7.		Organizuoti atvykstančių Rokiškio PGT pajėgų pasitikimą. Vykdytojas - GDVK.	5 min.	10 min.	Atvykstančioms tarnyboms reikalinga perduoti informaciją apie Įstaigos specifiką ir pavojaus mastą.																		
1.8.		Išjungti į gaisro židinių einančias elektros tiekimo linijas. Vykdytojas – bendrojo ugdymo mokytojas arba direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	5 min.	10 min.	Tikslas - sumažinti ugnies židinio plitimą dėl elektros instaliacijos keliamos kaitros ir kibirkščiavimo.																		
1.9.		Jei yra galimybė imtis materialinių vertybių apsaugos. Vykdytojas – IT specialistas	5 min.	1 h.	Išnešant iš pastato materialines vertybes yra sumažinamas turtinis nuostolis.																		
1.10.	Įstaigos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Organizuoti darbuotojų ir mokinių evakuaciją. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	1 min.	6 min.	Evakuacijos tikslas – sumažinti sužalojimų ir apsinuodijimų poveikį sveikatai.																		
1.11.		Organizuoti darbuotojų ir mokinių skaičiavimą žmonių susirinkimo vietoje lauke. Vykdytojas – sekretorė	6 min.	6 min.	Skaičiavimo metu nustatomo ar pastate nėra likę žmonių.																		
1.12.		Nukentėjusiems gaisro metu suteikti pirmąją medicinos pagalbą, iškviešti medicinos tarnybas, paruošti išvežimui į medicinos įstaigą. Vykdytojas:	Nedelsiant	15 min. Arba kol atvyks greitoji	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol																		

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiami veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas																		
						valandos					paros				mėnesiai									
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z						
		Darbuotojai.		medicinos pagalba.	atvyks pagalba.																			
1.13.		Pagal tarpusavio susitarimą su kita įstaiga dėl darbuotojų ir mokinių evakuacijos, pasiruošti evakuoti žmones. Vykdytojas: Įstaigos vadovas, arba GDVK.	15 min.	1 h.	Šaltuoju metų laiku evakuotiems žmonės svarbu suteikti prieglobstį šiltose ir sausose patalpose.																			
1.14.	Atlikti kitus privalomuosius darbus.	Pateikti ataskaitas, vertinimus ir kitų nurodymų įgyvendinimą patvirtinančius dokumentus. Vykdytojas – sekretorė, įstaigos vadovas	1 d.	3 d.	Informacijos pateikimas svarbus tiek prevenciniu atžvilgiu, tiek siekiant atstatyti Įstaigos veiklą.																			
1.15.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	2 d.	4 d.	Minimos komunikacijų atkūrimas yra būtinas Įstaigos veiklos vykdymui.																			
1.16.		Išvalyti patalpas, pašalinti gaisro sukeltus pastato pakitimus.	1 d.	2 d.	Siekiant grįžti prie kasdieninės veiklos, turi būti pašalinti visi gaisro sukelti padariniai.																			
1.17.		Pakeisti pažeistus įrenginius, suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas ir kt. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	1 d.	5 d.	Turi būti atkurtos arba pakeistos apgadintos Įstaigos vietos, probleminės pastato vietos suremontuotos.																			
1.18.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų, arba ugniagesių gelbėtojų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas: Įstaigos vadovas.	1 h.	2 d.	Po gaisro lokalizavimo apie galimus veiklos atstatymo procesus (galimybę grįžti į patalpas) informaciją perduoda ugniagesiai gelbėtojai. Jei buvo padarytas didelis poveikis būtina gauti prižiūrinių institucijų																			

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiami veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas																	
						valandos					paros				mėnesiai								
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z					
		vietinėmis ryšio, mobiliaisiais telefonais			Įstaigos vadovo arba GDVK.																		
3.4.		Dezinfekuoti patalpas, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Veiksmui atlikti nurodymą duoda Įstaigos vadovas, arba jo paskirtas asmuo. Vykdytojas Įstaigos darbuotojai. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	2 h	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Sumažinti galimo užkrato kiekį patalpose.																		
3.5.		Ribojamas patekimas į Įstaigos patalpas. Nurodymas duodamas Įstaigos vadovo, Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, informaciniai pranešimai ant durų, vietinis arba mobilusis telefonas, elektroninis paštas ar informacinės sistemos.	3 h	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Siekiami sumažinti pašalinių asmenų lankymąsi Įstaigoje. Taikant ribojimus mažinamas galimas ligos plitimas.																		
3.6.		Gavus rekomendaciją iš Įstaigos steigėjo, įvesti karantiną ir (arba) organizuoti kitokią veiklos procesą. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, elektroninis paštas ar informacinės sistemos.	3 h	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Esant dideliame susirgimų skaičiui steigėjo ar valstybiniu lygmeniu paskelbus rekomendacijas gali būti keičiamas Įstaigos veiklos pobūdis.																		
3.7.	Įstaigos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam	Nustatyti galimus pavojingos užkrečiamosios ligos simptomus ir kontaktavusius asmenis. Vykdytojas: Įstaigos arba GDVK.	Nedelsiant	15 min	Siekiami identifikuoti galimos ligos pobūdį, galimą pavojų ir paplitimą.																		
3.8.		Stebėti darbuotojus ir mokinius, dėl	Nedelsiant	7 paros	Vertinamas galimas pavojingos																		

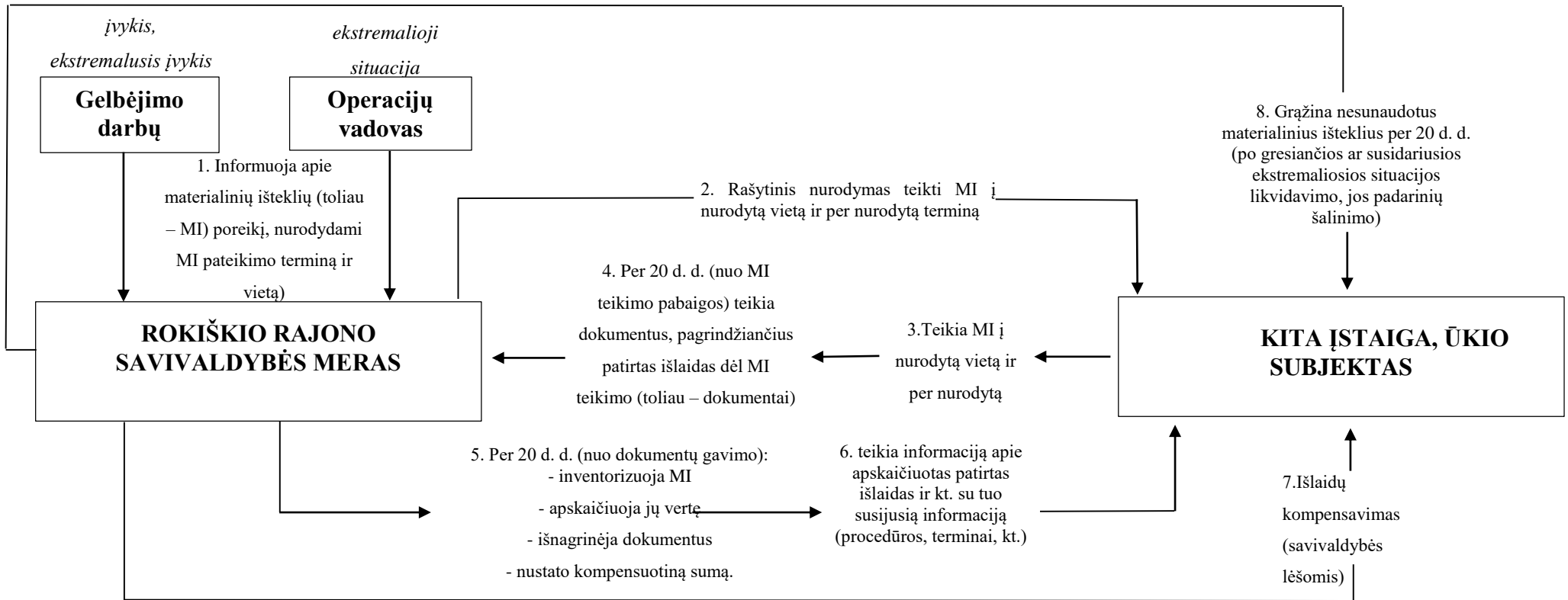
Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiami veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas																
						valandos					paros				mėnesiai							
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z				
	įvykus	galimų simptomų pasireiškimo. Vykdytojas: Įstaigos vadovas arba GDVK.		arba iki pavojaus pabaigos	užkrečiamosios ligos paplitimo mastas.																	
3.9.		Įvesti rekomendaciją dėvėti asmenines apsaugos priemones. Vykdytojas: Įstaigos vadovas arba GDVK.	1 d.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Oro lašeliniu būdu plintančiai ligai sumažinti siekiama apsaugoti asmenis nuo naujų užsikrėtimo atvejų.																	
3.10.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Gauti valstybinės priežiūros institucijų, savivaldybės, bei kitų suinteresuotų šalių leidimą atnaujinti Įstaigos veiklą. Vykdytojas: Įstaigos vadovas.	1 p.	1 p. arba iki nurodymo datos	Pagal pateikiamas rekomendacijas grįžti į kasdieninį Įstaigos veiklos modelį.																	
4.	Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis																					
4.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės	Priimti (išklausti) ir vykdyti rekomendacijas, pateikiamas per visuomenės informavimo priemonės. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	Nedelsiant	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Visuotinių rekomendacijų metu gauti informaciją apie taršos plitimo kryptį, greitį, dydį ir t.t.																	
4.2.		Informuoti GDVK grupės narius. Vykdytojas: Įstaigos vadovas	30 min	1 h	GDVK yra vadovo remiančioji struktūra, kuri padeda priimti sprendimus ir organizuoti apsaugomųjų veiksmų procesą.																	
4.3.		Apie galimą radiacinį pavojų perspėti ir informuoti Įstaigos darbuotojus ir mokinius. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai	Nedelsiant	15 min.	Apsaugoti nuo galimo radiacinio pavojaus darbuotojus ir mokinius																	

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas																	
						valandos					paros				mėnesiai								
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z					
4.4.		Organizuoti ir kontroliuoti patalpų sandarinimą. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai ir/ar bendrojo ugdymo mokytojas	15 min.	2 h	Taršos sklidimo metu sumažinti galimą patalpų užteršimą																		
4.5.		Rinkti ir analizuoti informaciją apie radiacijos lygį.	Nedelsiant	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Realiu laiku sekti taršos pokyčių ir reaguoti įvedant papildomas apsaugos priemones.																		
4.6.		Vykdyti steigėjo pateikiamus nurodymus dėl veiklos tęstinumo. Vykdytojas: Įstaigos vadovas	1 p.	Iki nurodymo datos	Pagal Rokiškio r. savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) veiksmus																		
4.7.		Kontroliuoti darbuotojus kaip laikomasi radiacinės saugos režimo. Vykdytojas: Įstaigos vadovas, GDVG	1 h.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Užtikrinti, kad būtų laikomasi izoliavimo, kvėpavimo takų apsaugos ir kitų rekomendacijų vykdymo principų.																		
4.8.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių apsaugą. Vykdytojas: Įstaigos vadovas	1 min.	6 min.	Siekiamas užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.																		
4.9.		Pasirengti visuotinei evakuacijai. Vykdytojas: Įstaigos vadovas, GDVG	30 min.	1 h.	Evakuacijos tikslas – sumažinti sužalojimų poveikį sveikatai ir (ar) mirčių skaičių																		
4.10.	Įstaigos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Esant nurodymams (veiklos nutraukimo metu) organizuoti darbuotojų ir mokinių saugią evakuaciją (išleidimą iš patalpų). Vykdytojas: Įstaigos vadovas, GDVG	30 min.	1 h.	Saugus žmonių pasitraukimas iš Įstaigos pastato.																		
4.11.	Gresiančių ar įvykusių įvykių	Organizuoti pastato sandarinimo darbus (uždaromos durys, langai, užkemšamos	10 min.	30 min.	Apsaugoti pastate esančius žmones nuo galimo radiacijos																		

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas																	
						valandos					paros				mėnesiai								
						1	2	4	6	X	1	2	3	^y	1	2	3	^z					
	likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimo priemonės	orlaidės, išjungiami ventiliacijos prietaisai). Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai ir/ar bendrojo ugdymo mokytojas			poveikio.																		
4.12.		Laikantis saugumo reikalavimų organizuoti drėgną vidaus patalpų valymą. Vykdytojas: GDVK, darbuotojai	1 h.	4 h.	Sumažinti galimą radioaktyvių dulkių kiekį patalpose																		
4.13.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Vykdyti nurodomas rekomendacijas iš steigėjo, dėl galimų papildomų švarinimų vykdymo, susijusio su patalpų parengimu veiklos tęstinumui. Vykdytojas: Įstaigos vadovas	1 h.	1 p.	Bendriniu mastu pateikiamų rekomendacijų įgyvendinimas siekiant sumažinti taršos židinius ir patalpų parengimas tolimesnei veiklai.																		

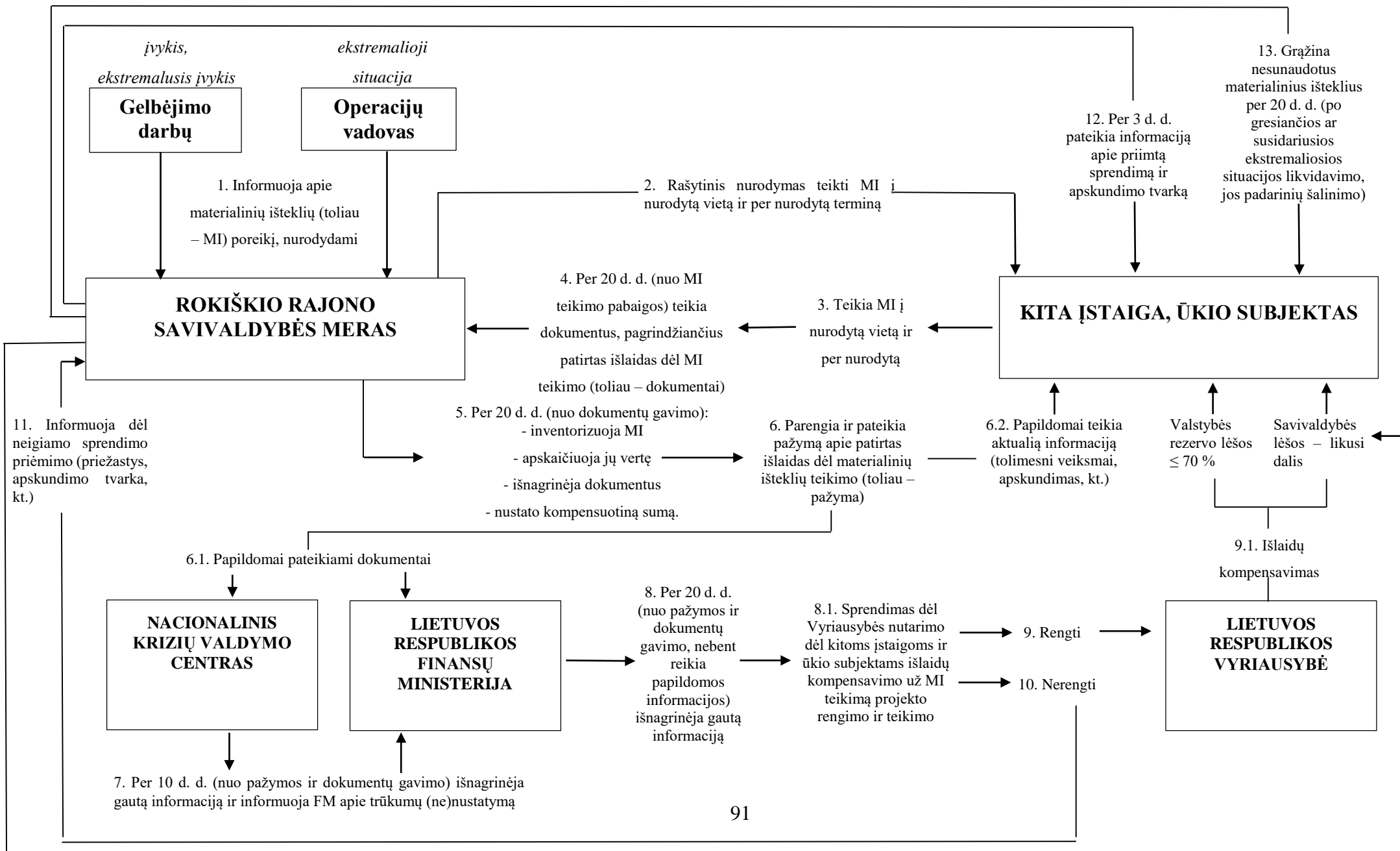
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS¹

SAVIVALDYBĖS LYGIU

¹ Algoritmas yra informacinio pobūdžio, todėl visada turi būti vadovaujamasi Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, nuostatomis.

VALSTYBĖS LYGIU

REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS - VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).

Marlės-vatos kaukė (raištis) gaminama iš 50x100 cm dydžio marlės gabalo.

Jo viduryje, 20x30 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Neapdėti vata marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30-35 cm) perkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raištelius. Jie apsiuvami.

Jei nėra vatos, tokią kaukė galima pasidaryti vietoj vatos įklojant 4-6 sluoksnių marlės gabalą (20-30 cm).

Marlės-vatos ar vien marlės kaukė pridedama prie veido taip, kad apatinis kraštas uždengtų smakro apačią, viršutinis siektų akių įdubas, o burna ir nosis būtų gerai uždengti.

Apatiniai kaukės raišteliai surišami ant viršugalvio, viršutiniai – ant pakaušio. Tarp veido ir kaukės susidarę laisvesni tarpai užkamšomi vatos gniužulėliais.

